

İngiliz ve Fransızlar, Almanyanın sulh teklifine ateş püskürüyorlar

“Şimdi mi sulh yapacağız? Daha ordumuz harekete geçmeden, daha kılıcımız kınından çıkarılmadan rezilâne bir sulh mü? Asla!,”

Almanlar: “Londra ile Parisin (Sulh mü, harb mi?) sualine cevaplarını bekliyoruz,” diyorlar

Londra ve Paris gazetelerinin cevapları: “İngiltere ile Fransa hükümetleri yapılan sulh tekliflerini hattâ işitmiye bile tenezzül etmiyeceklerdir,”

İngiliz gazetecilerinin Berlina yaptıkları mukabil teklifler

- 1 — Avusturya ve Çekoslovakyanın istiklâli.
- 2 — Lehistanın Danzigle beraber yeniden ihyanı.
- 3 — Memelde reyîâm icrası.
- 4 — Hitlerin ve Nazi rejiminin ortadan kalkması, Almanyada demokratik temsil sistemi tesisi.
- 5 — Hitlerizme karşı milletler arasında federasyon tesisi ve silâhlarından tecrid edilen Alman milletinin de bu federasyona itihali.
- 6 — Milletler Cemiyetinin tensiki ile faaliyetine devami.

Londra, 30 (A.A.) — İngiliz gazeteleri, son Moskova havadisleri hakkında mütealemler esretmektedirler. Gazeteler, bu haberleri eddet ve nefret ile karşılamakta ve Fransa ile İngilterenin yapılan sulh tekliflerini hattâ işitmeğe bile tenezzül etmiyeceklerini aydınlatmaktadır.

Bu meyanda Almanya ve Sovyet Rusya'nın müşterek beyanamesini tetkik eden Times gazetesi şunları yazmaktadır:

“Bu beyanatta kullanılan elfaz hakarete ve insafsızlıklarla insanı hayrete sevk etmektedir. Bu noktadan bakılırsa beyanata bir şaheser denilebilir. Fakat yalnız bu noktadan bakmak şarâile. Demek ki, bizlere öktenberi sulh taarruzunun vâdedip durduğu sulh, bundan ibarettir.. Vaki dikkatle bakılırsa bu beyanata bir manevra olarak bir şey değildir. Fakat, manevra olarak hiçbir kıymet ifade edemez. İki yüzünlüğü paçık ortada bulunan böyle bir teklife ve gelecek cevap vaki kolaydır amma, bunu diplomasinin normal olarak kullandığı kelimelerle ifade etmek biraz güç olur. Berlinin

dejenere romantikleri garbi, hattâ bir muharebe bile yapmadan, bilâkaydı şart silâhlarını teslim mecbur etmek ve Nazilere istiklâ ettikleri yerleri bırakmak kolay olduğu hususunda kendi kendilerini serbestçe ikna edebilirler. Fakat bu kanaatlerine Moskovanın sinik ve oportünist müdranını bile iştirak ettirmekte güçlük çekerler.

Haddi zatında sulh taarruzu bu kadar muhakkıranca bir şekilde yapılmamış olsa bile ona karşı gene şiddetle, gene insafsızca hareket etmek lâzım gelirdi. Çünkü yaptıkları sulh teklifi için kullandıkları kelimeler ne olursa olsun Alman Nazileri kendileriyle konuşmak, kendileriyle herhangi bir meseleyi karar altına almak için ne imkân, ne de bir hak bırakmamışlardır. Onlar, sözlerine ihanet etmişler ve binnetice herhangi itilâfi mümkün kılacak ne kadar şart varsa hepsini silmiş süpürmüşlerdir. Hitlerle sulh yapmak imkânı mevcut değildir.

Bundan sonra İngiltere ile Sovyetler arasındaki münasebatı mevzu bahis eden Times (Devamı 7 inci sayfada)

Türk - İngiliz müzakereleri

Orgeneral Orbay askerî, iktisadî ve malî anlaşmaları konuşmak üzere Londraya gitti

Kâzım Orbay trende

Londra 30 (A.A.) — Röyter ajansının diplomatik muhabiri, Orgeneral Kâzım Orbayın riyaseti altında bulunan Türk heyetinin Büyük Britanya ile Türkiye arasındaki münasebatı mevzu bahis eden Times (Devamı 3 üncü sayfada)

İtalyada endişeler

Roma 30 (A.A.) — Röyter bildiriyor: Rus - Alman münasebetleri ve bunun doğu Avrupasındaki tesirleri burada sıkı bir alâka ile ve kararsızlık havası içinde takip edilmektedir. Gazeteler ve radyolar Sovyetler Birliğinden bahsederken artık «Sovyet» târifiyle bahsedilmektedir. (Devamı 3 üncü sayfada)

İngiliz tayyarelerinin Almanyaya attıkları beyannameler

Amsterdam, 30 (A.A.) — Berlinden bildiriyor: «Deutscher Dienst» gazetesinin müdrine göre İngiliz tayyareleri, Almanyanın sınırlarına Nazi liderlerinin çeşbi memleketlerine yattıkları paralıca dair Amerika gazetecilerinden Knickbockerin ifşaatını muhtevî risaleler atışlardır.

Diplomatik faaliyet arttı

İtalya Hariciye Nazırı Berlina hareket etti

Romanya Hariciye Nazırının da Moskovaya gideceği bildiriliyor

Son haftanın ve önümüzdeki günlerin diplomatik faaliyetine harita üzerinde bakış

Londra, 30 (Hususî) — İtalya hariciye nazırı Kont Ciano, bazı meseleler etrafında Alman devlet ricallile görüşmek üzere ve Almanyaya hükümeti tarafından vaki olan davet üzerine bugün Romadan Berlina hareket etmiştir.

Yarın (bugün) öğle üstü Berlina muvasalat edecek olan Kont Ciano'nun, Alman hükümet merkezinde kaç gün kalacağı belli değildir.

Londra, 30 (A.A.) — (Röyter): Ciano'nun Alman hükümetinin daveti üzerine Berlina hareketi haberi Londrada alâka ile karşılanmaktadır. Birçok mahfellerde bu ziyaretin dünkü Moskova tebliğinde, iki âkid tarafın harbi durdurmak için icabında «diğer dost devletler» le mutabık olarak birlikte yapabilecekleri müşterek gayretlerle alâkadar olduğu zannedilmektedir.

Romanya Hariciye Nazırı

Londra, 30 (Hususî) — Bükreşten verilen bir habere göre, Romanya hariciye nazırı Gafenko Pazartesi günü Moskovaya hareket edecektir.

Gafenkunun, halen Moskovada Balkanları alâkadar eden meseleler hakkında yapılan müzakerelere iştirak edeceği söylenmektedir. Moskovadaki Rumun mahfellerinde, Gafenkunun bu ziyareti hakkında hiçbir malûmat mevcut değildir.

Türk - Sovyet görüşmeleri

Moskova, 30 (A.A.) — (Havas): B. Şükrü Saracoğlu'nun Von Ribbentrop ile B. Selterin ikametleri dolayısıyla inkıtaa uğrayan görüşmelerinin bu akşam tekrar başlayacağı bildirilmektedir.

Diğer taraftan Sofya - Moskova hava hattı hakkında müzakerelerde bulunmak üzere buraya gelmiş olan Bulgar hava kumandanı albay Loidef henüz hiçbir resmi şahsiyetle temas etmemiştir.

Moskova, 30 (A.A.) — Röyter bildiriyor:

B. Saracoğlu bu akşam İngiliz büyükelçisi ve Fransız maslahatgüzarı ile görüşmüştür.

Şimdiye kadar alınan malûmat, Türkiye Hariciye Vekilinin Çarşamba günündenberi Molotofla görüşmediği merkezindedir.

Rusya harbe girerse...

İngiliz askerî mütehassısları kızıldorunun Hindistana ve Fransaya tecavüzünü imkânsız görüyor, bu hareketin Besarabya üzerine olacağını söylüyorlar

Almanlar bütün İngiliz limanlarını havadan tahrib edecekleri tehdidinde bulunuyorlar

Londra, 30 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor: Sovyet hükümetinin derhal askerî hareketlere geçmek suretille Almanyaya yardım

etmesi vâdi ihtimalini tetkik eden (Röyter) in askerî mütehassısı bu takdirde böyle bir hareketin Besarabya istikametinde olacaktır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Eski âyan reisi Leh Cümhurreisi oldu

Fransadaki Leh ordusu Başkumandanının riyasetinde de yeni bir Leh kabinesi teşekkül etti

Paris, 30 (A.A.) — Polonya büyük elçilinden resmen bildirilmiştir: Polonya reisiçümhuru profesör İgnace Moscicki 30.9.1939 tarihinde istifasını bildirmiştir. Buna binaen ve 23.4.1935 tarihli kanununa esasen Polonya reisiçümhuru tarafından Lech Piłsudski'nin ölümü üzerine Polonya reisiçümhuru olarak görevlendirildiği bildirilmiştir. Kanununun 19 üncü maddesine muvafık olarak Lech Piłsudski'nin ölümü üzerine Polonya reisiçümhuru olarak görevlendirildiği bildirilmiştir. Lech Piłsudski'nin ölümü üzerine Polonya reisiçümhuru olarak görevlendirildiği bildirilmiştir. Lech Piłsudski'nin ölümü üzerine Polonya reisiçümhuru olarak görevlendirildiği bildirilmiştir.

sadaki Polonya ordusu başkumandanı Sikorski, albay Koc, general Burhardt Lucacki ve diğer şahsiyetler hazır bulunduğu halde 30 Eylül 1939 tarihinde yemin etmiştir. Polonya sefaretinin diğer bir resmi tebliğinde de, Leh hükümetinin istifası ve General Sikorski'nin başkanlığında yeni kabinenin teşekkülü bildirilmektedir. Başvekil aynı zamanda askerî işler nezaretini de deruhte etmektedir. Hariciye nezaretine Zaleski, maliye ve Adan... (Devamı 3 üncü sayfada)

Hergün

İngilterenin kararı

Yazan: Muhittin Birgen

Mavi denizlerin dalgaları üstünde, tatlı bir yaz güneşinin rehabet verici sıcaklığı altında, ayaklarını serin rüzgârlara karşı uzatarak, mes'ud ve müreffeh, uyuklayan İngiltere, dünyayı idare eden politikasının yeni bir manevrasına aid hesaplarla meşgulken, birdenbire etrafında duyduğu bir gürültü ile sıçradı ve kendisini bir pusuya düşmüş gördü. O tarihte de Bay Chamberlain, bu mes'ud vatanın güzel bir köşesine çekilmiş, balık avlamakla meşgulü ve bizler de ona bakarak, harbin biraz daha gerilemiş olduğunu zannediyorduk. Vaki bugün harb gene başlamış sayılmaz; vaki, denize düşen sulhu kurtarmak için henüz sarfedilen gayretler var; fakat, muharebesiz de olsa harbin içindeyiz; o da aldandı, biz de aldandık.

İngiltere, bu defa bir pusuya düşmüş olduğunu hem görüyor, hem de kendi matbuatının ağızla açıklama açığı söylüyor. İngiltere, gafil değildir; bir uyku ve rehabet devri geçirmiş olmasına rağmen, bugün dört açılmış gözlerle, etrafına bakındığı zaman, dünyada büyük bir değişiklik bulunduğunu görmeyecek derecede sersem hiç değildir: Eskiden, bundan çeyrek asır evvel, İngiltere, ne zaman bizzat harekete gelse, hemen hemen bütün dünyayı da birlikte sürükleyebilirdi. Yeryüzünde hâkim olan bayrak, hemen hemen yalnız onun bayrağı idi; Avrupa, Asya, Afrika, nerede kendi hâkimiyetine karşı bir isyan çıkarsa orada bu isyanı bastırmak için, herkesten istifade edebilirdi. Napolyon isyanını bastırmak için Avrupa'nın bütün kuvvetlerini bir araya toplamış olan İngiltere olmuştu. Çin isyanını bastırmak için de bütün Avrupalıları şark sularına o göndermişti! Japonya, uzun zaman, Uzaksarkta İngilterenin karakolu oldu. Kayser isyanını bastırmak için, Avrupadaki kuvvetleri kâfi gelmediği zaman, Japonyayı bir taraftan, Amerikayı öbür taraftan asiye karşı harekete getirmek onun için imkânsız bir iş olmadı.

Halbuki, bugün vaziyet büsbütün başka görünüyor. Güvencileceği kuvvetlerin bir çoğu eksiktir. Yakın zamana kadar, mütefak sınıfla Uzaksarkta kendisine karakolluk vazifesini gören Japonya, bir zamandanberi ondan ayrılmış ve şimdiki kendisine karşı, dolayısıyla asi mevkiindedir. Rusya, uzun uzun düşündükten sonra, kendisi gibi parasız bir memleketin İngiltereye karşı açtığı isyan bayrağının yanı başında yer aldı. Şimdiki halde, bu yeni isyanı bastırmak üzere kayıtsız ve şartsız, İngilterenin yanı başında yer alacak, ona yardım edecek yegâne Avrupa memleketi, Napolyonun sukutundanberi onun yegâne dostu - muhibbesi - olan Fransadır. Bütün Avrupa, sakindir.

Evet, 914 ile 939 arasında büyük, hattâ çok büyük bir fark var. Bunu İngiltere görüyor ve biliyor. 914 de tehlike, önce küçük zannedilmişti. Dört senelik vukuat, onun büyük olduğunu gösterdi. 939 da, bu şekilde görünen tehlikeyi, İngiltere küçük farzedemez; tecrübesi vardır, hesab etmesini bilir.

İngilterenin dünya imparatorluğuna karşı açılan bu isyan hareketi 914 deki isyanın bir devamından, daha doğrusu, o zamankine nisbetle daha geniş bir şekilde yenilenmesinden başka bir şey değildir. İngiltere için, bu defaki isyanı da oastırmak icab ediyor.

Her isyan iki suretle bastırılır: Kuvvetle veya hırsızlıkla. İsyânın kuvvetle bastırılması için asiler üzerine silâhla yürümek lâzımdır. Eğer, İngiltere, kendisini bu yeni isyanın hakkından gelmek üzere kâfi derecede kuvvetli hissediyorsa bu yoldan gidecektir. Bu takdirde, isyan ne kadar uzarsa uzarsın, ne kadar genişlerse genişlesin, İngiltere, geniş kuvvetlerine ve imkânlarına istinaden, ona karşı silâhını kullanmakta devam edecek ve nihayet galib gelecektir. Güç iş, çok tehlikeli bir oyun ama kâfi beraber, İngiltere hesabdan anlamaz bir çocuk değildir. Bu hesabı ya yapmıştır, yahud da yapmakla ve hiç değilse şimdiki tasarrufla meşguldür. İcabında hattâ İtalyayı, hattâ Japonyayı da kendi aleyhine dönmüş fâ edecek ve kendisi de Amerikanın filii yardımını temin edip edemeyeceğini düşünecektir. Onun kuvvetleri ve zârları hakkında bizim bildiğimiz onun bildikleri yanında hiçbir şey ayırtamaz; o, kendi kendisini daha iyi bilir ve kararını da ona göre verir.

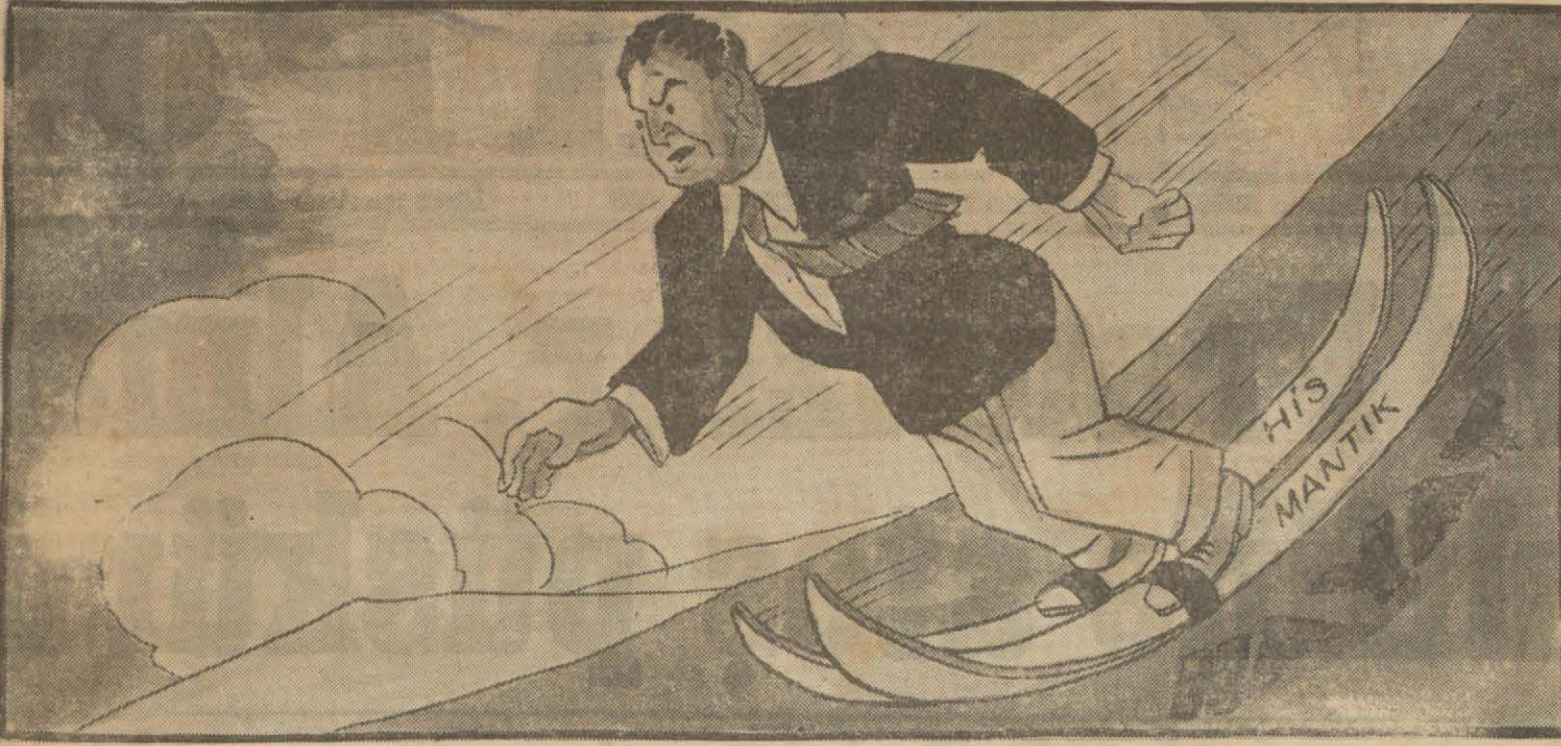
İsyân, bazan sulh yolla, yani asilerin istedikleri şeylerin hiç olmazsa bir kısmını kabul etmek usulü de bastırılmak vardır. Bu takdirde isyan bastırılır, asiler affedilir, fakat, sonradan bunların haklarından gelmelerin cereanleri aranır. İngiltere bu usulü de tatbik etmiştir.

Henüz İngiltere bu iki usulden hangisini tatbik edeceğini tayin etmiş görünmüyor. Eğer sade söylenen sözlerle bakarsak, İngiltere asilere silâhla ders vermek aziminde görünür. Fakat, filivya'ya bakarsak, İngiltere henüz ölçmek, tartmak, yoklamak, yani Rus - Alman ademi tecavüz paktından evvelki vaziyete göre yaptığı hesapları yeniden gözden geçirmek işle meşguldür. O günden bugüne kadar cereyan eden hadiseler, Londranın yaptığı hesablara göre İngiltere, kısa günler içinde, kat'i kararını verecektir. O zaman göreceğiz: İngiltere ya silâh kuvvetiyle yürümeğe karar verecek, yahud da asilerle, ikisi ortası, bir sulh yapma yolundan gidecektir. İngiltere, sefir Hendersonun dediği gibi, bir uzlaşma memleketidir. Hem kendisi uzlaşır, hem de birbirine zid görür.

(Devamı 7 nci sayfada)

Resimli Makale:

Henüz sonuncu harbde değiliz

Amerika Cümhurreisinin refikası gazetecilere bir çay ziyafeti vermiş, radyoda dinliyoruz. Konuşma esnasında Avrupa harbine temas edilmiş, ve radyonun spikeri naklediyor, muhterem bayan:

— Yeni faciyanın tek mes'ulü Versay muahedesidir, demiş. Kendisini bu hükme sevkeden sebepleri anlatmış mı, anlatmamış mı? Belli değil, fakat esasta başlıca alâkadar olan Fransızlarla Almanların da aynı şekilde düşündüklerinden şüphe etmiyelim.

Tamdiklarımızdan birisine sorunuz:

— Versay muahedesini çok hafif oldu, Almanlara toplanmak imkânını verdi, der. Bir diğer tanıdığımızın fikrini alın:

— Versay muahedesini o kadar ağırdı ki medenî bir millet buna tahammül etmesi imkânsızdı, düşüncesinde bulunur. İnsan hislerini bir tarafa bırakarak sadece mantık ile hakkı gözönünde tutarak hüküm verecek derecede kemal seviyesine henüz varmamıştır. Dün yaptığı hatayı maalesef yarın da tekrar edecektir. Henüz sonuncu harbde değiliz.

SÖZ ARASINDA

Varşovanın Anıt ve mücadeleci Belediye reisi

Varşovanın müdafasasında mühim bir rol oynayan, Varşova belediye reisi Stefan Strazynski vatandaşları arasında ünü olan Stefana Strazynski 46 yaşındadır. Bundan evvelki harbde Pilsudskinin meşhur lejyonunda pek sükut bir şahsiyet olarak göründü. Polonyanın yeniden kurulduğu sıralarda maliye nezaretinde küçük bir memuriyete getirildi. Bir müddet bu işde kaldı. Sonra bütün Varşovalıların ağzını açtığı birakan bir yükselişe hazine nazırı oldu. ve gayet az bir zamanda Polonyanın siyasi ve iktisadi hayatında en meşhur bir sima olarak sıvırdı. Dostundan siyade düşmanı vardı. kuvvetini, hamleci hüviyeti ile ülkesinin geçirdiği mali buhranları önlemek hususunda aldığı tedbirler, çok sıkı tenkidlere maruz kaldı. Lâkin Stefan bu tenkidlere hiç ehemmiyet vermedi. Strazynskinin en büyük emeli Varşovayı dünyaya parmak ısırtacak derecede güzel bir şehir haline getirmektir. Bu maksadla da nezaretten istifa etti. Ve 1933 de gayet çetin bir belediye intihabından sonra, Varşova belediye reisiliğine geldi. Öğrenmek, yeni yeni şeyler görmek için Parisi, Romayı, Berlini, ve Londrayı gezdi. Memlekete döner de, mez de, çizdiği programı tatbik yolunda bir tika bile kaybetmedi.

Stefan Strazynski, Polonyanın 1921 denberi yetiştirildiği birinci ve en mahir teşkilât üsidir. Marş Pilsudskinin ölümünden

Hergün bir fıkrâ Bir iki dakika sonra unutacak

Vüzeradan birini Yemene vali tayin etmişler, büyüklere veda etmek icab ediyormuş. Bu arada Darüssaadde Ağasına da gitmiş. Darüssaadde Ağası bir minderin üzerinde uyuklu yormuş. Gözünü yarıyor aralıyarak sormuş:

— Sen kim?
Adamcağız Yemene vali tayin edildiğini söyleyemedim; ağa:

— Kahveler gelsin!
Demiş. Bir müddet sonra tekrar gözünü açmış:

— Sen kim?
— Efendim ben Yemene vali.

Ağa gene seslenmiş:
— Kahveler gelsin.

Bir müddet sonra bir kere daha; ağa gözlerini açıp:

— Sen kim? demiş.
Ağanın her göz açışta tekrarladığı, sen kim? sualleri adamın canına tak etmiş; artık kendini tutamayarak ağaya ağzı dolusu küfür sarırmış.

Başka ağalar koşmuşlar:
— Aman, demişler, ne yapıyorsun, ağa hazretleri kızacak.

— Kızın Arab, demiş. Bir iki dakika sonra ettiğini küfürü de unutacak olduktan sonra ne çıkar?

Londra unutulmuş eşya dairesinde yeni bir raf

Londra polis müdüriyeti, kaybolmuş veya unutulmuş eşya dairesine yeni bir raf ilâve etmek mecburiyetinde kalmıştır. Zira, Londranın dalgın sakinlerinden bazıları gaz maskelerini, miğferlerini tünelde, tramvay vesair nakliye vasıtalarında unutmuşlardır. Şimdiye kadar bu suretle 2 bin gaz maskesi ve 20 miğfer bulunmuştur.

sonra Starzynskinin emirleri, nizamları ve talimatı. hiç bir Varşova belediye reisi ve valisine nasib olmayan bir şekilde ıcrâ edildi.

Son Varşova müdafasasında büyük yararlıkları dokunan Stefan Starzynskinin dostları onun için:

— Biz Polonyalılar, birçok milli kahramanların isimleri unutulduğu sırada Stefan Starzynskinin ismini hürmetle selâmlıyacak, yad edeceğiz, demektirler.

İngiltere ilk Mekteplerinde Görülen yenilik

İngilterede mektepler açılmıştır. Bütün talebe yanlarına çantaları birlikte birer de gaz maskesi almaya mecbur tutulmuşlardır. İlk mekteb talebesi, bu gaz maskelerini sınıflarında piyanonun üstüne dizmekte, ve dersleri bitir bitir birer iki askerî refakatinde, maskelerini hamil olarak evlerine dönmektedirler.

Dünyanın en büyük tiyatrosu

Dünyanın en büyük tiyatrosu zannedildiği gibi Amerikada değildir, Fransadır. Paris operasıdır. Paris operasının kapladığı yer 11.000 metre muraabardır.

İçindeki merdivenlerin basamakları tam 6.319 dur. Zemin katı üzerinde on sekiz kat olarak inşa edilmiştir.

Zemin katından bodrum katına kadar beş kat daha vardır.

Damının mesahası 15.000 metre muraabardır. Kapılarının adedi 2500, anahatlarının adedi ise 7.500 dür.

Opera binasının içinde bulunan muhtelif boruların uzunluğu 7 kilometreyi bulmaktadır.

Bu borulara takılı olan muslukların sayısı 600 dür.

Ayrıca 1.500 metrelik lâstik borular vardır.

Binanın muhtelif yerlerinde 105.000 litre suyu havâ bulunan 9 büyük su deposu bulunmaktadır.

Yangına karşı korunma tedbirleri meyanında Paris itfaiyesinin bir bölüğü bütün malzemesiyle gece gündüz nöbet beklediği gibi ayrıca yirmi sivil itfaiye memuru da vazife görmektedir.

Sözün kıyası

Gürültüyü tarif

E. Ekrem Talu

Tramvay hatının kavış yaptığı bir noktanın tam karşısında oturuyorum. Ağır vagonların her oradan geçişinde, yorğun sinirlerimin üzerinde feci bir tesir yapan uzun, tiz oir gıcırta beni yerimden oynatır. Omuzlarım kalkar, dişlerim kenetlenir, çehrem takallüs eder, ve her defasında bir dakika kadar süren hafif bir buhran geçiririm. Bu hal, evde kaldığım günler birkaç defa tekrerr eder ve o akşam mutlaka neş'esiz somurtkan olurum.

Bu yaz Avrupada iki ay geçirdim. Hiçbir yerde, tramvay kavışlarının bizdeki gibi sesli olduğunu görmedim. Oralarda, elbette bir çare bulunmuşlar ve tatbik ediyorlar ki, demiryollar, üzerlerinden geçen yük ne kadar ağır olsa, bizdekiler gibi feryad etmiyorlar. Acaba o çareyi biz de öğrenip tatbik edemez miyiz? Bazan görüyorum: Amelinin biri, elinde bir ibrikle geliyor ve o kavış yapan noktaya, siyah, lüzücutli bir mayı döküyor. Döküyor amma, ne faydası var? Gıcırta gene devamda. Avrupada tatbik edildiğini sandığım çareye galiba böylesi değü, tekniğin bir çare olarak. Asıl onun anlamlı ve İstanbul hemşerilerinin zavallı sinirlerini bu törpüden kurtarmalıdır.

Belediyemiz, Allah razı olsun, gürültüyü karşı mücadele açtı ve az çok ta mahallelerimize sükûna kavuşturdu. Lâkin o mücadeleye başlamazdan önce «gürültü» yü, mütehasıs bir heyete tarif ettirmeli imiş. Bu müzüm şimdiki tahakkuk ediyor. Zira gürültü namına menedile edile birkaç seyyar satıcının, ev kadınlarının işine yarayan bağrımları menedildi. Halbuki, yukarıda bahsettiğim iç gıcıklayıcı tramvay gıcırta, sabah uykularını berbad eden çöp arabalarının tekerlek takırtıları, geç vakte kadar süren radyo fasılları, mehtaba karşı coşup ta açılı pencere önünde söylenen gazeller, pes perdeden öten şilep düdüklüleri, motörlü takaların, Sarayburnundan Serviburnuna kadar «pat, pat» devam eden ekzos patırtıları.. ve daha şimdiki akla gelmeyen gürültüler yaktan hariç kaldı ki, İstanbulluların rahat ve huzurunu kaçırın asıl bunlardır.

Munsiflik icabı, bunlardan bir kısmının önüne geçilemeyeceğini itiraf etmekle beraber, belediyemizin hiç olmazsa şu tramvay gıcırtaşından bizi kurtarabileceğine kanıs ve bunu hulûsla temenni ve ümid ediyoruz.

E. Ekrem Talu

Bir sucu âmâ arkadaşımı dolandırıp kaçı

Hâlen Darülacezede bulunan Tahir isminde bir âmânın başından geçen bir sırkat vak'asının duruşmasına bakılmıştır.

Evvelce suçluluk yapan Tahir, gözleri âmâ olunca, Darülacezeye girmek istemiş ve yegâne serveti olan merkebinin 19 liraya satmıştır. Tahir, gözleri görmediği için, arkadaşını sucu Veliyi çağırarak, paraları ona vermiş ve:

— Bakiver şunlara Veli. İçlerinde yarıktıkları, geçmezleri olmasın. Benim gözlerim görmez, demiştir.

Veli ise, parayı alır almaz iade etmeden, firar etmiştir.

Bu hâdisenin duruşmasına dün bakılarak, Darülacezeden getirilen Tahir vak'ayı bu şekilde anlatmıştır.

Fakat suçlu Veli henüz yakalanamadığından mahkeme aratırılmasına karar vermiştir.

Sabıkalı bir hırsız mahkûm edildi

Sebbe hâlinde kabızmal Zeynele aid kantarı çalmaktan suçlu Mesrub adında bir hırsız, dün Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesine teslim edilmiştir.

Suçu sabit görülen Mesrubun aynı zamanda müteaddid sabıkası da olduğundan mahkeme aratırılmasına karar verilerek tevkif edilmiştir.

Bir deli bir kadını yaraladı

Evvelki gece kunduracılık eden, aklen malû Şerefeddin isminde biri. Beşoğlunda Abanozda Münevverin genel evine giderek, içerideki kadınlarla beraber bir kavga yapmış. Bilâhare bacağı çökerek, evdeki umumî kadınlardan Marikayı bilâsebeb başından yaralamıştır.

Suçlu yakalanarak, hakkında tahkikat başlanmıştır.

TAKVİM

1 BİRİNCİTEŞRİN

Rumî sen	1655	1858	Arabi sen	1358
Eylül	18	1939	Hızır	149
PAZAR				
GÜNEŞ		Şaban		İMSAK
S.	D.	S.	D.	S.
5	54	4	29	4
12	02	17	10	25
Oğle				
S.	D.	S.	D.	S.
Z.	12 08	15 22	17 30	19 21
E.	6 09	9 29	12	1 30

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir dostumuz şöylece:

— Dün gece bir affetmişim. Bir ay evvelisine gelinceye kadar bu topluluğumuz muski ile, oyunla, hasbihalle geçirdi. Şimdi radyo mahşesinin başında bir halka teşkil etmek halini aldı. Sıra ile bütün dünya merkezlerini diledik, birçok şeyler öğrendik, fakat kendi hesabımıza öğrendiklerimiz arasında benim en hoşum olanı Londra radyosu spikerinin şu cümlesi oldu:

— İngiltere hükümeti Avustralya şeker şekerinin 1941 yılı sonuna kadar istihsal edeceği bütün şekerini almıştı.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

tr.»

İlave edeyim ki, bu cümle benimle beraber salonda hazır bulunan bütün dostların da hoşuna gitti ve içlerinden biri de şunu söyledi:

— Tahmin ediyorum ki muharebe uzadığı takdirde Türkiyenin bütün mahsulâtını satın almak isteyenler de çıkacaktır, hem de altın para ile.

Bana öyle geliyor ki, bu muharebe bizim serbest döviz usulüne avdet edilebileceğimiz için tesadüfün önümüze getirdiği müstesna bir fırsattır.

TEL GRAF HABERLERİ

Harice serbestçe ihrac edilecek eşya hakkındaki kararname

inden itibaren meriyet mevkiine girmiş olan yeni kararnamenin metnini neşrediyoruz

Paris, 30 (Hususi) — Memleket dışına serbestçe ihrac edilebilecek eşya hakkında bir Heyetin kabul ettiği yeni karar bugün mer'iyet mevkiine girmiştir. Kararnamenin metni şudur: caba kida zikredilen eşya seratine tavafuk izni? takdirden serbestçe ihrac edilir. Gümrük tarif kanununun 5 inci maddesinin 6, 8, 10, 14, 15, 16 ve 18 inci bendlerinde yazılı şartlar altında muvakkaten ithal edilmiş ve edilecek eşya, nakil vasıtaları, ambalaj maddeleri. Gümrük kanununun 51 inci maddesinin örne muvakkaten yurda sokulan her türlü nakil vasıtaları ve hayvanlar. Gümrük tarife kanununun 14 üncü maddesine göre tanzim edilen 1939 mall serbestçe ihrac kanununun bağı (1) cetvelinin 7, 17, 28 ve 32 inci numaralarında yazılı malların ve kabulü muvakkat suretle ithal edilen maddelerin milli mahsulât ve mahsulât ile dolu olarak tekrar ihrac edilecekleri. Deniz ve kara nakli vasıtalarına ve diğer kumanyalar. (Antrepolarından çıkarılanlar da dahil). Enebi ülkelere gidecek Türk ve ece-

birlerin kendi istimaline mahsus zati eşyası ile kullanılmış ev eşyası. Enebiden gelen yolcuların zat ve ev eşyası arasında getirilip gümrük resmine tâbi tutulmasından dolayı geri gönderilmesi istenilecek eşya. 7 — Manifesto ve ihbarnameye kaydedilmeksizin yanlışlıkla Türkiyeye getirilmiş olup mahallerine iadesine gümrükçe müsaade edilecek eşya. 8 — Herhangi bir sebeple mürselünleylehlerince tesellüm edilmiş ve muayyen müddetten fazla kalmamasından dolayı posta idarelerine usulen mahreçlerine iade ve ihraçları lüzum gelen posta paketleri. 9 — Geldiği ve gideceği yerler vesikalarına nazaran enebi bir ülke olup aktarmalı veya aktarmasız ve bir ambar veya antrepona konarak veya konmaksızın Türkiye'den transit suretle geçirilen eşya. 10 — Hududa mücavir yerlerimizde kurulan pazarlarda mübaya'a edilecek ve kıymetli bir ihracı geçmiyen hububat vesair gıda maddeleri, kıymetli on ihracı geçmiyen sair eşya ve kıymetli beş lirayı geçmiyen küçük baş hayvan ile kıymetli on beş lirayı geçmiyen büyük baş hayvanlar.

Fransızlar Almanları iki kilometre daha geri attılar

Paris, 30 (Hususi) — Garb cephesinde, elle mintakasının şarkında, Fransız ve Alman bataryaları arasında bugün, şiddetli topçu ateşi teati edilmiştir. Ekseburgdan alına haberlere göre bu takada Fransız askerleri, Alman askerleri - Lionvil - Tier demiryolunun iki kilometre gerisine atmışlardır. Diğer taraftan Ren mintakasında Wissemburg civarında, Alman kuvvetlerinin mühim birliklerinde buldukları görülmüştür. Burada, Fransızların muvaffakiyetinden ila surette endişeye düşmüş olan Almanların mukabil bir harekete geçmeleri muhtemeldir. Bu ihtimal, Fransız başkumandanlığı tarafından nazarı itibara alınmıştır. Bu şekilde edilen malûmat'a göre şark cephesindeki Alman kuvvetleri, garb cephesine sevk edilmemişlerdir. Bu kuvvetlerin dilik memleket dahilinde kaldıkları anlaşılmıştır.

Paris 30 (A.A.) — 30 Eylül akşamı Moselle - in hemen şarkında Alman topçusu faaliyette bulunmuş ve afımızdan mukabele edilmiştir. Her taraftan hava kuvvetleri faaliyet göstermişlerdir.

Paris 30 (A.A.) — Umumi karargâhı Sece, hâdisesiz geçmiştir. Sar'ın garb mintakasında keşif kolu faaliyeti ol-

Paris 30 (A.A.) — Büyük Fransız askerlerinin Stratejik meseleleri tet-

Almanya'da 1000 komünist serbest bırakıldı

Stockholm, 30 (A.A.) — Gazetelere göre Almanya Rusyaya komünizm aleyhindeki ide-jik mücadelesini hafifletmeyi vâdeylemiş. Bu münasebetle bin kadar mevkuf komünist serbest bırakılmıştır.

İmal memleketlerinde Alman casus şebekeleri faaliyette

Kopenhag 30 (A.A.) — İsveç Arma-lerinin söylediklerine göre Avrupanın nal limanlarında geniş bir Alman casus şebekesi faaliyette bulunmaktadır. İlimanlardan hareket eden bütün İsveç ve Norveç ticaret gemileri Berlin'e indirilmekte ve Berinden haber alan itelbahirler de bu suretle bir çok gemileri torpillemeğe muvaffak olmaktadır. Armatörler, Skandinav devletlerinin ticaret filosu için neticesi vahim olacak olan casusların bu faaliyetine karşı tedbir alınmasını istemektedirler.

Bursada büyük Keresteciler yangını

11 ev, 5 dükkân ve 3 kereste deposu yandı

Zarar 100 bin lira tahmin ediliyor

Bursa 30 (Hususi) — Bu sabah 1.30 da şehrimizde Orhancamii civarında Keresteciler mahallesinde bir yangın çıkmış, 3 kereste deposu 11 ev, 5 dükkân tamamen yanmış, bir kereste deposu, bir ev hasara uğramıştır. Ateşin küçük bir evden çıktığı anlaşılmıştır. Fakat mahiyeti etrafında hiç bir malûmat yoktur.

Yangının başlangıcından itibaren it-faiye ile birlikte polis ve jandarma teşkilâtı faaliyete geçmiş, kereste depolarının teşkil ettiği adanın etrafındaki bineler yıkılmış, bu suretle ateşin sırayetine meydan bırakılmıştır. Zarar 100 bin liradır.

Bugün ise yangın yerinde akşama kadar kısmen alev, kısmen kesif duman devam etmiştir.

Usakta seller mühim tahribat yaptı

Uşak, 30 (A.A.) — Bu gece saat 21 de hiç görülmeyen bir fırtınayı müteakib gök gürlemeleri ve şimşek çakmaları ile birlikte sağanak halinde yağmağa başlayan yağmur sabaha kadar devam etmiştir. Uşakın ortasından geçen çay taşınıştır. Seller civar köylerden 11 küçük hayvan ve sığır götürmüştür. Yabancı mensucat fabrikası, alay bahçesi, yün deposu ile inhisarlar deposu, elektrik fabrikası, mahruka deposu ve bahçesi sel basmış, çay boyunca 24 bahçenin de mahsulleri selin getirdiği miller altında kalmıştır. Bazı köprüler de harap olmuştur. Nüfusca ziyatı yoktur.

Urfada Millî Sef günü

Urfa, 30 (A.A.) — Millî Şefimizin Urfayı teşriflerinin yıldönümü olan dünkü günü bütün Urfalı bir millî bayram günü sevinç içinde kutlanmıştır. Bu münasebetle büyük tezahürat yapılmış, başta vali, askerî komutan, askerî ve millî erkân oldukları halde bütün memurlar, okullar, esnaf cemiyetleri ve kesif bir halk kütlesinin iştirakle belediye parkında yapılan toplantıda vilâyet, belediye, Halkevi, okullar ve teşekküller adına Atatürk büstüne çelenkler konulmuştur.

Dün bütün okullarda da Millî Şefin hayatı ve yüksek eserleri hakkında öğretmenler tarafından talebeye gerekli bilgiler verilmiştir. Şehir baştanbaşaya bayraklarla süslenmiş ve gece de her taraf tenvir edilmiştir. Belediye tarafından tertib edilen büyük bir fener alayı şehri dolaşmış ve Halkevinde bir toplantı yapılmıştır.

Hitler askeri rüesa ile görüşmeler yaptı

Londra, 30 (Hususi) — Berlinden alınan haberlere göre Hitler, bugün nazırlar meclisini toplantıya davet ederek, uzun boylu istişarelerde bulunmuştur.

Hitler, askerî rüesa ile de görüşmeler yapmıştır. Diğer taraftan Rayhstagen gelecek hafta içinde toplanacağı ve bu müasebetle Hitlerin bir nutuk irad edeceği bildirilmektedir.

Alman şehirlerinde harb aleyhinde beyan-nameler mi dağıtıldı?

Amsterdam 30 (A.A.) — Kolonyadan bildirildiğine göre batı Almanyasında, Umumi Harbe aziz vücudlar kaybeden kadınlar namına beyannameler dağıtılmıştır. Hitler'i bilerek harb çıkarmakla itham eden bu beyannameler milyonlarca kişinin ölümünden yalnız kendisinin mes'ul olduğunu bildirmektedir.

Felâketzedelere Kızılayın yardımları

Ankara, 30 (A.A.) — Dikili ve havallisindeki dolayısıyla İzmir valiliği tarafından vaki müracaat üzerine Kızılay umumi merkezi mintakaya yeniden 400 çadır göndermiştir.

Ankara, 30 (A.A.) — Kızılay umumi merkezi Sekill köyüne getirilecek su asrafına yardım olmak üzere Yozgat vilâyeti emrine 500 lira göndermiştir.

Almanlar İngiliz gemilerini ihtarsız batıracaklar

Londra, 30 (Hususi) — Bu gece Alman radyoları tarafından bir ihtar neşredilmiştir. Bu ihtarla, badema bütür: İngiliz ticaret gemilerinin haber verilmeksizin batırılacağı bildirilmektedir.

Son zamanlarda toprakla teçhiz edilmiş olan İngiliz ticaret gemileri, Alman tahlet-bahirlerini müteaddid defalar muvaffakiyetle takib etmişlerdir.

Almanlar ise bu vaziyete karşısında, beynelmül kanunlara muhalif olduğu halde, ihtarsız hücum edebileceklerini ilân etmişlerdir.

Rusya harbe girerse...

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bileceğini kaydediyor. Kızıldorunun herhangi diğer bir hareketine halen imkân bulunmaz. Askerî mahfeller Hindistanın şimal - batı hududundan askerî bir taarruza uğramasını ve garb cephesinde bir Rus yardımı imkânını imkânsız görmektedir.

Almanların tehditleri

Kopenhag, 30 (A.A.) — Havas: Danimarkalı bir muhabir tarafından naklediliyor: Alman hariciye nezaretinde söylenenler bakılırsa, Alman - Rus paktı ebedi surette devam edecektir.

Berlindeki telâkî şudur: Şimdi doğu Avruyasında barış teessüs etmiştir. Artık harbe devam lüzum yoktur ve ilk Fransız - İngiliz aksülâmel gayri müsaid olmakla beraber mütefik devletler sırası gelince düşüneceklerdir. Keza barış teklifleri hakkında Mussolini'nin tavassutuna da müracaat edilebilecektir.

Bu Danimarkalı muhabire göre, İngilizlerin harbin üç sene süreceği hakkındaki düşünceleri nikbincedir. Almanlar tayyarelerinin kıymetini isbat etmişlerdir ve bir kere bütün Alman hava kuvvetlerini bütün İngiliz limanlarının tahribi için gönderirlerse harb pek kısa sürecektir.

Mutad olduğu üzere, Fransaya karşı hiç bir tehdid savrulmamaktadır.

Türk - İngiliz müzakereleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

rasında askerî, iktisadî ve malî anlaşmaları müzakere etmek üzere Londraya hareket ettiğini bildirmektedir. Heyet, önmündeki haftanın ortasına doğru Londraya muvasalat edecektir. Orgeneral Orbay, Türkiyeye verilecek silah ve mühimmat meselelerini ve Türkiye ile İngiltere arasında bilâhare akdolunan malî anlaşmaları müzakere etmek üzere bir - kaç hafta evvel Londraya gelmişti. Bu sefer, tahmin olunduğuna göre, Orgeneral Orbay, bu meselelerin müzakeresini daha ileri götürmek üzere Londraya gelmektedir.

İtalyada endişeler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

birini kullanmamakta ve bu memleketi sadece totaliter bir devlet olarak telâkî etmektedirler.

İtalya - Balkan barış grubunu daima bir vilâyeti olarak telâkî etmiştir ve Sovyetler Birliği «panslav blokunun» başına geçmeyi istihdaf ettiği takdirde İtalyan nüfuzu büyük bir akamet kaydedecektir.

Şimdilik alâka Rus - Türk müzakereleri üzerinde toplanıyor. Besarabyanın çok geçmeden Sovyetler Birliği tarafından yutulacağı kanaati gösterilmekte ve fakat Macaristanın tehlikeye gireceği zannedilmemektedir. Fakat her ne olursa olsun, Balkanlarda Rus nüfuzunun artması şüphe ve endişeler uyandırmıyor.

Aynı zamanda, İtalya gibi katolik olan bir memleket Rusya bahsinde çok hassastır ve Leh yurdunun Sovyetleşti - rilmek üzere olduğu hakkındaki haberler burada derin bir intiba hâsil etmiş - tir.

Hülâsa harb, İtalyanın Afrikadaki emellerinin tahakkuku uğrunda kolay bir vasıta olmadığı için arzu edilmemektedir. Bununla beraber bu emellerin muslihane usullerle tatmin edilememesi için de bir sebep görülmüyor. Her ne kadar bir kaç müfrit Almanyanın yanbaşında harbi çok arzu etmekte ise de, en mes'ul fasist liderleri ve umumiyet itibare ekârı umumîve ademi müdahale siyasetine taraftar bulunmaktadırlar.

Almanların gâesi

Liubliana 30 (A.A.) — Havas: Slovence gazetesinin yazdığına göre, Almanya, Sovyetler Birliğinin ve bitaraf Tuna ve Balk devletlerinin iştirakile, İngiltereye karşı, vaktile Napolyon'un yaptığı gibi, bir nevi «kit'a ablukası» organîz etmeğe çalışmaktadır. Gâste, bu haberi verdikten sonra, bir komanter kıymetini haiz olan aşandaki tarihî tafsilâtı vermektedir.

Napolyon, kit'a ablukasını ilân ettikten sonra, ordularile bütün Avrupada bir taraftan öbür tarafa dolaşmış ve İngiltere ile ticaret yapmakta devam eyleyenler karşı ceza seferleri tertib edilmiştir.

Siyaset ALEMİNDE

Amerikanın bitaraflığı

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Almanya ile İngiltere ve Fransa arasında cereyan eden harb karşısında Amerikanın ilk kimıldanma hareketi, denilebilir ki bitaraflık kanununda yapıya teşebbüs ettiği tadilat ile kendini göstermektedir. Dokuz devlet misalini esas alan Amerika, birbirine karşı harbe giren devletlerin hiç birine harb malzemesi satmamayı kabul etmiş ve bunu bir de kanunla teyid etmiştir. İşte bu kanunun adı bitaraflık kanunu olmuştur.

Çin-Japon harbi ilânı harbsiz yapıldığı için bu kanunun tesiri o harbe kendini göstermemiş ve Amerika fabrikaları, sanki harb etmiyorlarmış gibi Çine de, Japonyaya da harıl harıl silah satmışlardır. Bunda, Japonyanın kudretli bir devlet olmasının da dahil olmaması değildir. Zira Uzakşark harbinin Çinliler için buharlı geçen sahalarda Amerika efkârı umumiyesinin büyük bir kısmı bitaraflık kanununun tabiki ile Japonyaya silah satılmamasını istemişse de aynı mahrumiyetin Çin için de mevzuubahs olabileceği beyan olunan bu istek tahakkuk ettirilmemiştir. Bugünkü vaziyet daha kadirdir. Bir defa Almanya ile İngiltere ve Fransa usulü dairesinde harb halindedirler. Bu sebeble Amerika bitaraflık kanunu bu üç hükümet hakkında da caridir. Yani Amerika bunların her üçüne de silah ve cephane satmamaktadır. Fakat kanunun bir maddesi, muhariblere mamul silah ve harb malzemesi satılmamasını menettiği halde silah ve cephane yapmaya yarıyacak ilk madde satışını yasak etmemektedir. İşte Amerika hükümeti, kanunun bu kaydını ileri sürerek ve bunun mânasız bir şey olduğunu iddia ederek harbe yarıyacak ilk madde ile harb yapmaya yarıyacak silah ve cephane satmak arasında bir fark olmadığını, o - lamıyacağını beyan ve kanunun bu maddesinin değiştirilmesini istemektedir. Bu tadilîin amelî neticesi denizlerin hâkimî olan İngilterenin faydalanması ve Almanyanın da bundan mahrum kalması demek olacağı için tadilî teşebbüsü Amerikada bir hayli gürültüyü mucib olmuştur. Hatta, bir ara, tadilî teklifinin âyan meclisinden geçmeyeceğini iddia edenler bile bulunmuştur. Fakat Rooseveltin âyan meclisinde sahib bulunduğu taraftar sayısına bakarak bu iddianın tahakkuk etmeyeceğini ve kanunun çok zayıf bir ekseriyetle de olsa gene tadilî uğrı vâcâzî ümid olunabilir. Amerika, bu harekete ilk bir taraflık adımı atmış oluyor.

Selim Ragıp Emeç

Polonvada A'man himayesi

Amsterdam 30 (A.A.) — Siyasî mehafil, Polonyadaki Alman - Sovyet hududunun tesbitinden sonra Almanların Bohemya ve Moravya protektorasına mümasil bir Polonya protektorası ihdas etmelerine intizar etmektedirler. Varşova, yeni protektoranın merkezi olacaktır.

Fransada bir Leh ordusu teşekkül ediyor

Paris, 30 (A.A.) — Parise gelmiş olan Polonya generali Sikorski, Fransız topraklarında teşekkül etmekte olan Polonya ordusunun başkumandanlığına tayin edilmiştir.

Donanmamız Silivride

Tekirdağ, 30 (A.A.) — Üç gündüzenberi Tekirdağında bulunan filomuz halk tarafından hergün ziyarete edilmekte ve filomuz zabitan ve efradı da şehri gezmektedir. Dün de sahil kıyısındaki sahada donanma takımı ile Tekirdağ muhtelili arasında bahriye - lileminizin galibiyetis neticelenen bir maç yapılmıştır.

Filomuz bugün Silivriye hareket edecektir.

Bir İngiliz talim gemisinde yangın çıktı

Londra, 30 (A.A.) — «Caledonia» talim gemisinde bir yangın çıkmıştır. İtfaiye efradı birkaç saat uğraştıktan sonra yangını söndürmüştür. Gemi ağır hasara uğramıştır.

Caledonia - eski Bismarck - 1913 senesinde Hamburgda inşa edilmiş ve Cihan Harbinden sonra İngiltereye teslim olunmuştur.

Marsilyada 250 Alman tevkif edildi

Marsilya, 30 (A.A.) — Kendilerine gösterilen temerküz kamplarına gitmiyerek Marsilyada saklanmış olan askerlik çağında 250 Alman bu sabah tevkif edilmiştir.

Şehir Haberleri

Orta okullara talebe tehacümü

Orta mekteblere talebe tehacümü devam etmektedir. Yapılan tahminlere göre bu sene orta mekteplerde talebe mevcudu yüzde yirmi nisbetinde tezayüd edecektir.

Bütçeye fazla tahsisat konmadığı için şehrimizde yeniden orta mekteb açılmayacaktır. Şehrimizdeki mevcut orta mektepler ihtiyacı karşılayamadığından çift tedrisat yapılması zarureti hâsıl olmuş, bittabi bu şekildeki tedrisattan normal randıman alınmamıştır.

Talebe adedinin yeniden çoğalmış olması çift tedrisat adedli mekteb sayısını çoğaltacaktır.

Talebe tehacümüne cevap veremeyen mekteplerden her sene elde edilen randıman bir sene evvelkinin dünüdür.

Bir kısım mekteplerin sınıf mevcudları 60-70 i bulduğu için yeniden müracaatlara cevap verilememekte, talebeler bu yüzden evlerine uzak semtlerdeki mekteplerine gitmektedir. Uzak semtlerdeki mekteplere giden çocukların yapmış olduğu masrafa fakir ailevelerini dayanamayacaktır. Maarif Vekâleti bu hususu incelemeye başlamıştır.

Gümrüklerde:

Gaz maskelerinin zati eşyadan addedilmesi istenildi

Dün bir akşam gazetesi Avrupalardan dönen talebelerimizden bir kısmının ellerinde getirdikleri zehirli gaz maskelerinin gümrük memurları tarafından alındığını yazıyordu.

Gümrük Başmüdürlüğünden yaptığımız tahkikat neticesinde öğrendik ki memurlar ellerinde mevcut mevzuata göre hareket etmek mecburiyetinde kaldıkları içindir ki bu maskeleri almışlardır.

Gümrük Başmüdürlüğü zehirli gaz maskelerinin zati eşyadan madud olması lazım geldiğini Vekâlete bildirmiş, gümrük resminden muaf tutulmasını talep etmiştir.

Bu hususta müsbet cevap gelmez, talebenin alınan maskeleri kendilerine iade edilecektir.

Dün dört katlı bir bina çöktü

Dün Sultanhamamında Rızapaşa yokuşunda inşaatına devam edilmekte olan dört katlı bir bina çökmüştür. İnhidam sırasında yapının alt kısmında yatan dört amele mucize kablinden ölümden kurtulmuşlardır. Çorap fabrikası olarak inşa ettirilmekte olan bu bina Moiz adında birine aittir.

Yükümlünün fena malzeme kullanılmış olmasından ileri geldiği iddia edildiğinden, hâdise müddeiumumilikçe tetkike muhtağ görülmüştür. Gerek müddeiumumilik ve gerekse Belediye fen heyeti çöktüğü hâdisesinin sebeplerini araştırmaktadırlar.

Sinemalar yeniden, ucuzlatılacak

Sinemacların bilet fiyatlarında yapmış olduğu tenzilât kâfi görülmemiştir. Sinemacları yeniden tenzilât yapmaları istenecektir.

İhtikâr komisyonuna müracaatlar

İhtikâr komitesinin faaliyete geçmesi ve fazla fiatla mal satanlar hakkında tetkikat yapılarak süratle karar verilmesi üzerine, komisyona müracaatlar artmıştır.

Dün de Mintaka Ticaret Müdürlüğüne yeniden birçok müracaatlar yapılmış, muhtelif ithalât emtiasından yüksek fiatlar istenildiği bildirilmiştir.

Bu vaziyet karşısında komisyon ticarethane sahiplerini çağırarak faturelarını tetkik etmiş ve bazılarının ihtikâr mahiyetinde olduğunu tesbit etmiştir. Bu meyanda bir karpti ticarethanenin ihtikâr yaptığı neticesine varılarak, vilâyete bildirilmiştir.

Bundan başka kırtasiye ve tedrisat malzemesinin de yüzde elli nisbetinde yüksek olduğu hakkında muhtelif şikâyetler yapılmıştır. Komisyon Eylül bidayetine kadar gelen mallar hakkında maliye, ve meşru ticaret farkından başka olt yükseklik k. bul etmemektedir.

Deniz İşleri:

Mudanya ve Mersin seferleri

Mudanya kış tarifesi hazırlanmıştır. Tarife 3 Birinciteşrinde itibaren mer'iyet mevkiine girecektir. Mersin hattı tarifesini ikmal edilmiştir. Teşrin altısında Konya vapuru ilk Mersin seferini yapacaktır.

Bir gazetede Mısra seferler tertib edileceği yazılmış ise de, bunun doğru olmadığı anlaşılmıştır. Denizyolları İdaresinden salâhiyettar bir zat şimdilik böyle bir şeyin mevzuabâhs olmadığını söylemiştir.

Hayvan nakli için 3 vapur ayrıldı

Karadenizden hayvan nakletmek üzere Denizyolları İdaresi bir kısım vapurları bu işe tahsis etmeğe karar vermiştir. Bunun için Tarı, Cümhuriyet ve Erzurum vapurları münasib görülmüştür. Bu vapurlar münavebe ile Karadenizde hayvan nakledeceklerdir.

Dün ilk olarak Tarı vapuru bu maksada Karadenize hareket etmiştir.

Dün limana üç vapur geldi

Dün limanımıza İtalyan bandıralı Vesta, Rumen bandıralı Besarabya ve Mısır bandıralı Jorj Yamro adında üç vapur gelmiştir. İtalyan Vesta vapuru ise geldiği henüz belli olmamıştır.

Rumen vapuru külliye miktarda eczayı tıbbiye, Mısır vapuru da jüt ve pamuklu mensucat ile çay getirmişlerdir.

Toplantılar:

Oftalmoloji cemiyetinin toplantısı

Türk Oftalmoloji Cemiyetinden: Cemiyetimizin Birinciteşrin umumî toplantısı 4-10-1939 Çarşamba günü saat 18,30 da Beyoğlunda Türk Tıp Cemiyetinde yapılacağından İstanbulda bulunan azanın teşrifleri rica olunur.

Hâdiseler Karşısında

Yenicami kemeri

M otörlü motörsüz vesaiti nakliyenin Yenicami kemerinin altından geçmelerine mâni olmak için, camii ile Eminönünden gelen caddenin sol tarafa kıvrıldığı nokta arasına beyaz kirmizi boyalı potreller dikildiği gün; belediye bu tarzı hareketini beğenmiş: — Ne iyi oldu, demiştim. Dar kemerdan bundan böyle yayalar rahat rahat gidip gelebilecekler.

Aylar geçti. O gün, bugün yolum uğruyup Yenicami kemerinden geçmemiştim. Dün nasıl oldu bilmem; oradan geçeceğim tuttu.

— Otomobilden çekinmeden, araba okunun kafama çarpmasından korkmadan ilk defa kemer altından geçiyorum, diye seviniyordum. Korku yok ya, tam yolun ortasına camii yürüyordum.

— Haniya beğim cetvel verelim. Araba oku gibi birşey gözümde doğru uzatılmıştı. Bir adım geri sıçradım:

— Cetvelim yok diyene beş kuruş! Bir adım daha geri sıçradım. Ense kökünden bir ses:

— Fıstığın iyisi burada. İki yüz elli gramı beş kuruş.

Bir adım yana sıçradım: — Mağazadan elliye alma, bu çorap burada yirmi beşe.

Ne oluyorum diye sağa baktım:

— Beş kuruşa niyet, beş yüz kuruşluk saat çıkıyor.

Kendimi toparladım; sağma baktım, soluma baktım, önüme baktım, ardıma

baktım. Otomobillerin, arabaların, kamyonların geçmeleri menedildikten sonra yayaların rahat rahat geçebileceklerini tahmin ettiğim Yenicami kemerinin ne olduğunu anladım. Kemer bir nevi kapalı çarşı olmuştu. Ve öyle bir kapalı çarşı ki, yer yer konulmuş isportalar arasından bir insanın yol bulup geçmesi lâbirente düşmüş insanın yol bulup çıkması kadar güç bir mesele idi.

Kulaklarımı tıkladım. Önümdeki isportanın sağından kaydım, bir baskasının üstünden atladım. Birinin solundan vücudumun sığabileceği kadar bir yolu güçlükle acabildim ve nihayet kendimi kantar içinde kemerdan dışarıda buldum.

Kemere girdiğim zaman şaşırılmışım. Kemerdan çıktığım zaman bir kat daha şaşırılmışım. Kemerin bir yanı da meğer hususî otomobillerin üstü açık bir garajı olmuş. Otomobillerin sayısı o kadar fazla idi ki, aralarından yayaların geçmesi için bırakılmış yolun eni bir patika, bir keçi yolu eninden farksızdı.

Güçbelâ tramvay caddesine çıkabildiğim zaman düşünüyordum.

— Vesaiti nakliyenin Yenicami kemeri altından geçmesini meneden belediye nin maksadı, meğer seyyar satıcılara kapalı bir çarşı, ve hususî otomobillere de üstü açık bir garaj vücutte getirmişmiş.

Tomet Hulûsi

Bunları biliyor mu idiniz?

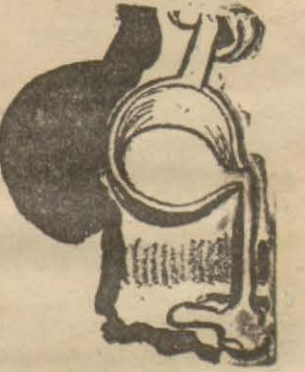
Kalbi vücudünden haricde bir dana

Resme dikkat ederseniz dananın iki ön bacağının biraz gerisinde bir çıkıntı görürsünüz. Diğer danalarda görünmeyen bir uzuv bu dananın kalbidir. Dana Habeşistanda bur köylünüdür. Kalbi vücudünden haricde derisinin altında dünyaya gelmiştir. Dananın yaşayışı gayet normaldir.

İki maden birbirine karıştırıldığı zaman

Kalay 230 derecede, kurşun 625 derecede mayi haline gelir. Fakat kalayla kurşunun karıştırılmasından husule gelen lehimin erimeci için iki yüz derece hararet kâfi gelmektedir.

Havludan şapkalar

Avrupada imal edilen hamaş havluları Bûrna eşaletlerinden birinde adınların şapkası olur.

Ora kadınları başlarına havlı sarıp sokağa çıkarlar. Fakat şapka modası da, Avrupada olduğu gibi değişmektedir. Çünkü zaman zaman sarma şekillerini değiştirirler.

İsmi 485 köye vâren adam

Hristiyan âziz-zizleri arasında en fazla ismi geçen Sen Marten'dir. Yalnız 4000 Fransız kilisesi Sen Marten ismini taşırlar. Gene Fransada 485 köyün ismi Sen Marten köyüdür. Koyduğumuz resim Sen Marten'in mezarıdır.

Dünya sinemacılığının şaheseri

MARIE ANTOINETTE

4 Birinciteşrin Çarşamba akşamı Fransızca nüshası İngilizce nüshası

MELEK İPEK

Sinemalarında birden takdim edilecektir.

DİKKAT: 2 devre ve 16 kısımda olan bu film bir defada gösterilecektir. Fiatlarda zam yoktur. Çarşamba gecesi için numaralı koltuklar şimdiden satılmaktadır. Melek ve İpek kâmilin satılmıştır. Müteakib geceler için dahi şimdiden yerlerinizi kapatabilirsiniz.

TAKSİM SINEMASINDA

On gündüdenberi büyük muvafakiyet ve muzafferiyetle devam eden ve bilâ istisna herkes tarafından takdirlerle beğenilen

ÜMİT ŞARKISI

(Neşidei Emel)

Türkçe sözlü - Arapça şarkılı

Müstesna mevzu aşk ve heyecan filminde Bülbüller Bülbülü

ÜMMÜ GÜLSÜM'ÜN

Ahenktar ve Lahuti sesini dinleyiniz.

Bugün: 11 - 1 - 2.30 da tenzilâtli halk matinelere

Seanslar: 11 - 1 - 2.30 - 4.30 - 6.30 akşam (9) da

İki gündüdenberi LÂLE Sineması

Zevce susayan, dansı seven müzikle mest olan yüksek bir halkla doludur. Çünkü:

FRED ASTAIRE - GINGER ROGERS'in

en son ve en mükemmel eserleri olan

BROADWAY SERENADI

Bütün güzellik ve ihtişamı ile sezonun birinci zaferini yaratıyor.

İlavet: En son METRO JURNAL ve RENKLİ MİKİ

Bugün 11 ve 1 de tenzilâtli halk matinelere

HAYATINIZDA BİR ÇOK GÜZEL FİLM GÖRMEK İSTİYORSUNUZ, FAKAT: Romanı bütün dünya dillerine çevrilmiş 2 milyondan fazla basılan

KAÇAK KORSANLAR

(TOM SOYER'in MÜTHİŞ MACERALARI — Fransızca sözlü ve bütün renkli)

ŞAHESERİ KADAR GÜZEL — HEYECANLI — ve HARİKULÂDE BİR FİLM GÖRMEK İSTİYORSUNUZ.

AYRICA: FOKS'un en son dünya ve muharebe haberleri

Bugün İPEK Sinemasında saat 11 ve 1 de tenzilâtli matine

1939 harbine aid vesikalar Harbden iki gün önce Hitlerin İngiliz sefiri ile mülakatı

Londra hükümeti Lehistanı karşı taarruz vuku bulursa İngilterenin de harbe gireceğini Almanya'ya nasıl bildirmişti?

İngiltere hükümeti Avrupa harbinin nasıl başladığını gösteren vesikalari bir araya topladı ve bir (Mavi kitab) halinde neşretti. Bu harbin nasıl başladığını hepimiz biliyoruz. Daha doğrusu bildiğimiz ana hatlardır. Bu ana hatlara aid öyle teferrüt mevcuttur ki yarın tarih yazanlara esas olacağı gibi bugün dahi merakla okunabilir.

Mesela 29 Ağustos haberlerini muhtevî olan 30 Ağustos tarihli «Son Posta» yı açalım. Bu nüshanın serlevhalarından anlıyoruz ki Hitler Leh - Alman ihtilafını halletmek üzere İngiltere tarafından yapılan tavassut teşebbüsüne cevabını yollamıştır ve bu cevap müzakere kapılarını kapatmamaktadır. Bildiğimiz bu kadardır. Bu cevap ne zaman ve nasıl verilmiştir? Hitler cevabını verirken ne demiş, ne mukabele görmüştür? O zaman için dünya efkârı umumiyince meçhul olan bu safhalar (Mavi kitab) ın 29 Ağustos tarihine aid faslında mükemmelen aydınlatılmaktadır. Kitabı açalım ve okuyalım:

Sir N. Henderson'dan Lord Halifax'a

Berlin, 29 Ağustos 1939 saat 9.15 (Telgrafıla)
Bay Hitler bu akşam saat 7.15 te Alman cevabını bana tevdi etti. Cevab metninin tam tercümesi en kısa müddet zarfında gönderilecektir.

2: İki İngiliz teklifine, yani Almanya ile Lehistan arasında doğrudan doğruya müzakereler icrasına ve hâsil olabilecek hal suretinin beynelmilel garanti altına alınmasına müteallik tekliflere cevaben Alman hükümeti diyor ki:

1 - Alman hükümeti, Lehistanla doğrudan doğruya yapılacak müzakerelerin müsbit netice vereceğinde mütereddid olmakla beraber İngiltere hükümetine ebedî bir anlaşma tesisi gayesile bu müzakerelerin icrasına muvafakat eder.

2 - Alman hükümeti herhangi bir garantiye Sovyet hükümetine istişarede bulunmadan razı olamaz.

3: Alman cevabı notası bilhassa tasrih ediyor ki Alman teklifleri Leh hayatı menfaatlerini haleldar etmek gayesini hiçbir vakit gütmemiştir. Notada ayrıca anlatılıyor ki salâhiyetler bir Leh mümessilinin Berline gelmesi şartile Alman hükümeti İngilterenin tavassut teşebbüsünü kabul edecektir. Notada bu salâhiyetler mümessilin yarın (30 Ağustos Çarşamba günü) muvasalatının beklendiği ilâve edilmiştir.

4: Notanın bu kısmı bir iltimat om niteliindedir. Fakat bazı hararetli noktalar nazar teatilerinden sonra gerek Hitler ve gerek Ribbentrop benî temin ettiler ki bunun yegâne sebebi tamamen seferber edilmiş iki taraf ordularının karşılıklı buldukları bu sırada ahvalin istilzam ettiği istisnâdır.

5: Bu tefsir şeklini hükümetime derhal bildireceğimi söyledim ve: «Berline böyle bir Leh mümessili

Hitler ve Berline'deki son İngiliz elçisi Henderson

göldüğü takdirde bu mümessilin hüsnü kabul göreceğine ve müzakerelerin iki taraf için tam müsavat esasları dahilinde cereyan edeceğine kani olabilir miyiz?» diye sordum. Hitler'in verdiği cevap «tabii» demek oldu.

6: Alman taleplerinin Versay muahedesinin tadilinden ibaret olduğu beyan edilmektedir. Yani Danzig'in ve Koridorun Almanya'ya iadesi, Lehistan'daki Alman ekalliyetinin hayat emniyeti.

Nota şöyle nihayetlenmektedir: Alman hükümeti kabili kabul teklifler hazırlayacağını ve bunları mümkün olursa Leh mümessilinin Berline muvasalatından evvel İngiliz hükümetine bildireceğini anlatmakla nihayet bulunmaktadır.

★

S. N. Henderson'dan Lord Halifax'a

Berlin, 29 Ağustos 1939 saat 10.25 (Telgrafıla)
Bu geceki görüşme fırtınalı bir hava içinde geçti ve Hitler dünkünden daha az mantıklı idi.

Lehistanı yeniden beş Alman ölürdüğüne ve Lehistanın seferberliğine müteallik haberlerin bu akşamki matbuatta intişarı belli idi ki kendisini tahrir etmişti.

2: Hitler dünyada en fazla istediği ve kıymet verdiği şeyin İngiliz dostluğu olduğunu durmadan tekrarlıyordu. Fakat bu uğurda Almanyanın hayatı menfaatlerini feda edemeyeceğini de ilâve ediyor. «Büyük Britanya hükümeti tarafından Almanyanın hayatı menfaatlerinin pazarlık mevzuu edilmek istenmesi kabulü gayrikabil bir harekettir» diyor. Meselenin bu şekilde tefsirile düşülen hatayı tashih ve tadil için gösterdiğim bütün gayret-

Almanlar Lehistanı nasıl istilâ ettiler?

Dün Varşovadan gelen yolcuların verdikleri na'umat

Dünkü Avrupa trenle şehrimize ilk defa olarak Polonyalı yolcular gelmişlerdir.

Bu yolculardan biri Polonya harbi hakkında şu malûmatı vermiştir.

— Lehiler kendi cephelelerinde muharebenin bu kadar çabuk neticeleneceğini ümid etmiyorlardı.

Lehiler, «Harbi keybedeceğiz, fakat gerefimizi kurtaracağız» diyorlardı. Polonyadaki umumî kanaat, ergeç harbi mütteliklerin kazanacağı ve büyük bir Lehistanın yeniden kurulacağı merkezîdeydi.

Lehistan'da cereyan eden muharebenin karakteristik cephesine geçince, bu bir piyade harbi değil, bir «Demir harbi» olmaktadır.

Bunun en bariz delili de her hangi bir süngü muharebesinde Almanların çarpışmayı kabul etmeyip harb sahasını terk edip kaçmalarıdır. Bilhassa tayyareler her gün şafakla beraber, bütün Leh şehirlerinin üzerinde görünüyor ve mütemadi bir bombardman başlıyordu. Bu suretle bütün bir memleket üzerinde umumî hayat felce uğruyordu.

Bu harbe Umumî Harbdeki klasik harb metodunun eseri yoktu. Bombardmanlardan şehirler birer harabe haline almıştı.

Lehistan halkı, son günlere kadar kuvvet maneviyesini bozmadı panik hiç olmadı.

Biz ayın altısında Varşovayı terkettiğimiz zaman, kimse ordunun bozulduğunu bilmiyordu.»

47 defa nişanlanan kadın

İngilterede Walk Bridge köyünde yaşamış olan Elizabeth Wilcox isiminde bir kadın 47 defa nişanlanmış, hiçbir defa da evlenmeğe muvaffak olamamıştır. 100 yaşında ölmüştür.

ler Hitler üzerinde hiçbir tesir husule getirmedi.

3: Lehistanla evvelce doğrudan doğruya müzakere icrasını kabul ettiği halde bu müzakerenin müsbit netice veremeyeceği hakkındaki kanaatini ihhara devam etmesine mukabil bu müzakerelerin muvaffakiyet veya ademi muvaffakiyetinin kendisinin göstereceği hüsnüniyete, yahud suiniyete bağlı olduğunu ve bunlardan birini tercih etmenin şahsına aid bulunduğunu söyledim.

Maahaza Almanyanın, arzularını Lehistanı cebir yolile kabul ettirmeye kalkıştığı takdirde, bizi karşısında bulacağını tereddüd ve istibaha mahal bırakmıyacak şekilde tebarüz ettirmek bana terettüb eden bir vazife idi ve ben bu vazifeyi ifa ettiğim kanaatindeyim.

4: Mütareke hakkında konuşmak faydasız olacaktı. Çünkü böyle bir mütarekenin akdi ancak Bek'in veya diğer bir Leh mümessilinin Berline gelmesine bağlı idi.

(Vesikalari neşre devam edeceğiz)

«Son Posta» nun tarihi tefrikası: 10

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Balıkçı güzeli

Ahmed için türküler, koşmalar, gazeller yazılmıştı.

Hüsam Reis Ahmedin, padişah dördüncü Murad ile aynı gecede doğdukları söylenirdi. Balıkçı güzeli, 1629 da yirmi yaşlarında bıyıkları yeni terlemeğe başlamış, dal vücudlu, koyu kumral saçlı, buğday benizli bir gençti. Elleri ve ayakları, bütün balıkçılar gibi, vücudünün diğer azalarına nisbetle fazla büyümüş, nasırlanmış, parmakları kütleleşmişti. Balıkçı güzeli Ahmedde, genç bir Herkül vücudü bir Apollon başı birleşmişti.

Derisi, güneş ve deniz suyu ile yanmış, pul pul, yakamozlu bir deri idi. Bakışları ürkerkti. Sokakta kızların kendisine dikkatle baktıklarını görünce, kulaklarına kadar kızarırdı. Balıkçılar onu, reislin oğlu olduğu için değil, kendî iyi huylarından ötürü, çok sevilmiş bir arkadaş olarak sayarlardı. Ahmed, yaz gecelerinin çoğunu, arkadaşlarıyla beraber, deniz üstüne kurulmuş kahvelerin geniş peykeleri üstünde geçirirdi. Hovardalık Aleminde can bir çocuktu. İyi rakı içerdii. Sarhoş olduğu zaman, yüzünden o çocuk utangaçlığı gider, sen bir genç olurdu. Fakat hiçbir zaman kendisini kaybetmezdi. Arkadaşları onun bu haline bayılırlardı. Hatta, içkiden bahsedildi mi «aman rakıyı Ahmed gibi içmeli» derlerdi. Arkadaş hatırı için her şeyi göze alırdı. Ahmedin bir çocukluk arkadaşı vardı. Yusuf isimindeki bu genç Kalkatrya köyünden bir Rum kızına âşık olmuştu. Kızın babası da balıkçı idi. Kız da bir başka balıkçısı nisanlıydı. Yusuf kızın aşkından verem olmuştü. Fakat derdini kimseye açmamıştı. Öleceği sırada Ahmede söylemişti ve sevgilisini bir kerecek görmek istemişti. O zaman Ahmed, bir kış gecesi, müthiş bir kar fırtınasında ölüme göze alarak, akşam zamanında altı cifte bir kayık ile vola çıkmış, sabaha karşı da kız alıp Kumkaniya getirmişti. Yusuf, sevgilisinin yüzünü son bir defa görerek biraz sonra gözlerini yummuştu.

İki yıldanberi, Kumkapının en büyük meraklı, kızlar arasında her an acıup tazelenen dedikodu: Balıkçı güzeli Ahmedin ne zaman ve kiminle evleneceği idi. Bütün gelinlik kızlar, gözlerini yumup ta bir koca düşündükleri zaman, balıkçı güzeli Ahmed'i görürlerdi. İki yıldanberi, Kumkaniya, Ahmed için ne dedikodular çıkmıştı. Bir aralık onun Afroyn sevdikisi söylenmişti. Afro, Kumkapının en dilber bir kızı idi. Babası mevhanecî idi. Sakızlı Panavot derlerdi. Ahmedin arkadaşlarından bir de balıkçı Koca vardı. Lâkabi Süflün idi. Bir gün Süflün balıkçı güzeline:

— Ahmed demlişt, açık söyle, sen Afroyn seviyor musun?

Ahmed vemin etmiş:

— Güzeli kız Allah için.. amma ben alâkâlı değilim!

Cevabını vermiş idi. O zaman beriki:

— Ben onu babasından istiyecem! demlişt. Ahmed de:

— Hiç durma.. ister isen ben de geleyim seninle..

Demlişt.

Afro ile Süflünün düşünceleri, yalnız Kumkaniya değil, bütün İstanbula anlatılmıştı. Gelin ile güveyiyi görmek için gelenleri, kilise değil, sokaklar almamıştı.

Afrodan sonra, balıkçı güzelinin bir sultana âşık olduğu söylendi. Onun da aşkı çıkmadı. Fakat nihayet, yora yora, balıkçı güzeli Ahmed de bir gönül derdine düştü.

Bir gün, Galatadaki kürekçilerden gırgırlardan birine bir çift kürek alıncaktı. Hüsam Reis oğlunu göndermişti.

Balıkçılar, Kumkaniya ekseriya yalnız ayak

dolaşırlardı amma şehir giderken, ayaklarına ökçesi basık bir yemeni geçirirlerdi.

Ahmed de, sırtında kaba bir balıkçı esvabı, çıplak ayağında ökçesi basık yemeni, Galataya gitmiş, iki kürek ne olacak, omuzuna vurmuş, Kumkaniya inerken, yolda, bir sokak ağzında, beş altı kadın ile, henüz fereceve girmemiş, başı beyaz namaz bezi ile örtülmüş bir kızcağız görmüştü. Kadınlar bu balıkçı parçasına bakmamışlardı bile. Ahmed bir müddet o kızın hayalle yürümüş, fakat pek az sonra unutuvermişti. Aradan günler geçmiş, gene o yoldan geçerken, o güzel kız gördüğü köşe başında biraz duraklamıştı. Bir üçüncü sefer de, sırf o kız görmek için o yoldan geçmiş ve garib tesadüftür, aynı yerde, aynı kıza tekrar rastlamış. Sonra o kız rüyasına da girmeye başladı. Nihayet dayanamadı. Derdini en samimi bir arkadaşına açtı. O da en kısa zamanda gitti:

— Anana söyle, sana alıversinler o kız... Balıkçı güzeli Ahmed korka korka sormuştu.

— Ne diyeceğim anama? O zaman o arkadaş, katıla katıla güler, bir delikanlının anasından sevdiği bir kızı gidip kendisi istemeleri için ne der söylemez lâzım geleceğini öğretmişti.

Fakat balıkçı güzeli Ahmed, sevdiği kızın daha kimin kızı olduğunu bile bilmiyordu. Bir gün o arkadaş ile beraber, gittiler, balıkçı güzelinin o kıza rastladığı köşe başının biraz ötesindeki iki üç kahveden birisine oturdular. Kahvecinin küçük çirağın dan, bir yoluna getirip, kızın kıyafetini anlatarak kimin nesil olduğunu sordular; ve İstanbul en zengin tüccarlarından Mısır çarşılı Hacı Osmanın kızı Safinaz olduğunu öğrendiler.

Bu sefer balıkçı güzeli Ahmed; bir korku aldı:

— Ya kız bana vermezlerse? Arkadaşı omuz silkti:

— Sana verilmeyecek de kime verecekmiş kızını... Para var, güzellik ise adın üstünde... Namuslu, terbiyeli çocuğum...

Dedi ve ilâve etti:

— Hem isterse vermesin... Vallahi değil Kumkaniya... Bütün İstanbul balıkçıları ayaklanırsa da sana o kız zorla alır... Balıkçı güzelinin istediği kız olsun be.. Vallah bilâh hünkâr alamaz onu elimizden anladın mı sen!

Nihayet bir gün, balıkçı güzeli Ahmed, yüzü utandıran renkten rengine girerek anasına meseleyi açtı ve Mısır çarşılı Hacı Osman efendinin kızını sevdiğini, kendisi için gidip o kız istemelerini söyledi.

Hüsam kaptanın evindeki kadınlar o gün işi gücü bıraktılar. Balıkçı güzeline gözü olan bir Çerkes cariye sandık odasına kapanarak hüngür hüngür ağladı. Ahmede kendî kızını vermek isteyen bir teyzesi, görmediği, bilmediği bir kız çekistirmeğe başladı. Olmaz öyle şey dedi. İnsan bir iki defa sokakta gördüğü bir kızla evlenir mi imiş dedi. Balıkçı balıkçının kızla evlenir dedi. Bize Mısır çarşılına, hacının hocanın kızı yaramaz dedi. Ve nihayet, daha bir diyeceği var mı, ben vereceğim ona kızımı dedi. O hacı hoca kızları Huriyemin ayağına su bile dökmemez, ağ mı yamar onlar, yağmurluk mu diker dedi.

Feleğin çemberinden geçmiş evin kâhya kadını ise hanımını bir köşeye çekti ders verdi: «Sen kimseye kulak verme canım dedi. Ahmed gibi delikanlı kendine uygun kız bilir. Akşama reise söyle de yarın gidip Allahın emri ile kız isteyelim» dedi.

(Arkası var)

«Son Posta» nun tefrikası: 54

DAĞLARIN ESRARI

NAKLEDEN

MUAZZEZ TAHPİN BERKAND

na öyle geliyor ki, o yanımda olduğu zaman her şey daha kolay ve daha tabii bir şekilde cereyan ediyor ve ben bu garib hislerle pençelenmiyorum. Mutlaka ona dayanmağa, ona güvenmeğe pek alıştım da ondan.. Hatta o seyahatte iken bile, bulunduğu yerlerden bana bir kartpostal gönderdiği zaman, içimdeki bu titizlik duruluyor, neşem yerine geliyor.

Kendî kendime geçen bu buhranlı dakikaların haricinde hayatım gayet sakin ve sade... Öğleden sonra gene Nahide hanımla beraber birkaç saat yemek odasında dikiz ve elşisi ile meşgul oluyoruz, akşama doğru ya misafir geliyor, ya biz bir yere çıkıyoruz. Nahide hanım bu sene beni pek değişmiş buldu. Bu değişiklik benim lehime.. Sözlerim, hareketim, giyimem, tavırlarım tam bir genç kıza yakışacak şekilde imiş; artık geçen seneki gibi çocukça hallerim yokmuş; tahsilim çok ilerlemiş; tambur çalıp şarkı söylerken karşumdaki hayran oluyormuş.. us.. muş..

— Bütün bunlara rağmen çok iyi kalbil,

sade ve samimi bir kızsın... Bu hususta hiç değişmedin, bunun için seni geçen seneden çok seviyorum.

Bu tatlı sözlerin sorunda da onunla kucaklaşıp öpüşüyörüz.

Nahide hanımla yalnız benden değil, daha ziyade onun sevgili oğlu Cahid beyden de konuşuyoruz. İkimiz de bu mevzudan pek memnun olduğumuz için dillimiz sık sık ona aid şeyleri tekrarlamakta hoşlanıyor, öyle ki bugün artık vasımın çocukluğunda ve mekteb hayatında benim için karanlık bir nokta kalmadı. Onunla beraber yaşamışım gibi, en ufak vak'alara kadar malûmatım var. Onun beş yaşında iken kızamığa yakalandığını, yengesinin gece sabahlara kadar hastanım başında beklediğini, on dört yaşında bisikletten düşüp bacağını yarıdığını, Mersindeki ilk mektebden başlayarak üniversiteye kadar daima sınıfında birinci olduğunu, askerliğini yaptığı esnada attan düşerek kolunu incittiğini.. ih.. hep biliyorum. Fakat ne kadar ustalıkla hareket etsem, ne kadar anl sualler sorarak yaşlı hanımı şa-

şırtmak istesem, kabil değil Cahid beyin askerlikten sonraki hayatı hakkında hiçbir malûmat edinmiyorum. Zannedersiniz ki son beş altı seneyi o bu dünyanın haricinde yaşamış!

Bir gün, bilmiyorum nereden ve nasıl bulduğum bir cesaretle ona sordum;

— Cahid bey için evlenmemiş?

Hanımefendi o kadar şaşırdı ki elindeki örgü yere düştü ve kekeleyeğe başladı:

— Evlenmemiş mi? Ha.. bilmiyorum.. haberim yok..

Ve hemen kendisini toplayarak sözü değiştirdi:

— Bakalım oğlum Eylül sonunda gelecek mi?

Oğlu Eylül sonunda değil, hiç beklemediğimiz halde Ağustos içinde geldi ve o gelir gelmez evin hayatı değişti.

Ne kuvvetli, ne kudretli adam yarabbi! Bulduğumu muhit derhal onun tesiri altında kalyor, herkes onun etrafında, ondan gelen hava ile yaşıyor.

Bana gezdiği yerlerden ne güzel şeyler ge-

tirmiş! Ben bunlara sevinir, her şeyi canlı bir mahiük gibi severek okarken onun gözlerinde eriyen bir rikkat bana doğru akıyor.

— Bunları çok mu beğendin Semiha?

— Çok, pek çok..

— Fakat kendim seçmiş olsan daha iyi olurdu değil mi?

— Kendim mi? Yani benim o yerleri gezip görmenden mi bahsediyorsunuz?

— Tabii... Çocuk ruhun o güzellikler karşısında kim bilir ne kadar mes'ud olacaktı!

— Siz bu saadeti hissetmediniz mi?

— Benim için dünyada hiçbir yenilik ve heyecan yok artık..

— Niçin böyle söylüyorsunuz? Yazılarınız hergün başkalarını kalbine heyecan aktığı halde bunu kendinizin duymamanıza imkân var mı?

Bu sözlerin onu şaşırıtır gibi oldu:

— Sen koskocaman bir hanım oldun Semiha.. artık seninle konuşurken sözlerimi tartmam lâzım..

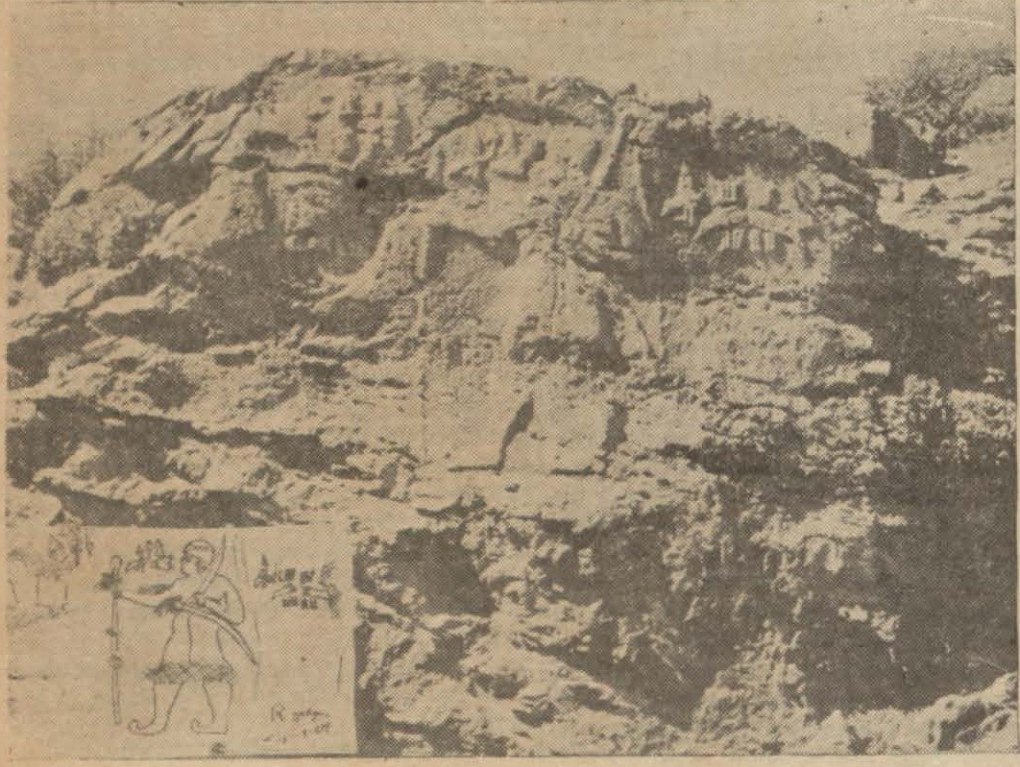
Onun bir dedi var; fakat ne? Beraber çıkıp geziyoruz, yürüyüşler, kotra eğlenceleri yapıyoruz; bana kürek çekmesini öğretiyor, benimle meşgul olmaktan hoşlandığını her fırsatta gösteriyor, fakat bunların haricinde onu ezen bir şey olduğunu görüyorum ve bir yandan onun zümürd bakışlarının tatlı tesiri altında uyusmuş gibi derin bir zevk içinde yaşarken, diğer taraftan ondaki bu gizli melâlin sebebi keşfetmeğe uğraşıyorum.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Toroslarda kıymetli Eti anıdı

Büyük bir kıymeti haiz bulunan ve yeni meydana çıkarılan anıd milâddan 1000 - 1500 sene evveline aiddir

Bulunan anıd ve üzerindeki resimler

Maraş (Hususi) — Çukurova havâlisinde Etnoğrafya ve Folklor tetkikatında bulunan Adana Müze Müdürü Ali Rıza Yalın ile Budapest Etnoğrafya Türk şubesi Şefi Doktor Ali Tağan geçenle-de şehrimize gelmişler ve burada kaldıkları birkaç gün içinde de memleketimizin muhtelif sanat şubeleri üzerinde etüdlerde bulunmuşlardır.

Türk kültürü için çalışan ve (Cenubda Türkmen Oymakları) adlı eserle tanınan Ali Rıza ile yaptığımız temaslarda seyahatleri ve tetkikleri hakkında bazı bilgi elde etmek istedikim.

Torosları karış karış dolaşan ve Çukurova havâlisini çok iyi bilen Ali Rıza Yalın, bana bu defaki do'laşmalarında çok kıymetli bir Eti anıdı bulunduğunu ve resmini çektiği bu eserin Milâddan (1000-1500) sene evveline aid olduğunu söylemekle beraber ayrıca bu anıdın mevkii ve hususiyeti hakkında da şu izahatta bulundu:

«Avrupalılar Toroslarda Ereğli, İvriz ve Alhoca köyü kitabelerinden başka bir şey bulamamışlardır.

Ben, 1935 senesinde (Taşçı - Kine) yolu üzerinde Müzeler Umum Müdürü Hamid Koşay ile birlikte Ceyhanın Sirkeli höyüğüne deki anıdı ve simdi de Doktor Ali Can Tağan'la beraber bu son anıdı bularak Torosdaki üçleri beşe çıkarmağa muvaffak oldum.

Bu defa bulduğumuz anıd Adana vilâyetinin Kayseri hududuna giriş noktasında ve Gezbeli altında Salımbeyli - Develi Karahisar kadim yolu üstündedir. 4.80 metre yüksekliğinde ve 5 metre genişliğinde, yüzü sarımsak dönük olan bu anıd büyük bir kaya üstündedir. Bu kayanın dibinde 30 sene evveline kadar bir han bulunduğu için bu mevkii eski ismine Hanyeri denilmektedir. Şimdi burada gene bu isimle anılmakta olan bir köy mevcuttur.

Bu kaya; köyün 800 metre şimalinde ve yolun en dar bir yerinde bulunmaktadır. Kayanın 10 metre cenubunda yeni bir so-se geçer. Bununla beraber eteğinden geçmekte bulunan Çukurova - Boğazköy kadim yolu da belli olmaktadır.

İlk defa olarak resmi nesredilecek olan bu anıdın, ilmi mütaleasını yapmak hakkı salâhiyyetkar Hititolog'lara aiddir. Yalnız size onun kaya üzerindeki durumu hakkında bir fikir verebilirim. Anıdı ilk bakışta üç kısım görürüz:

Birinci kısım: Cenubdan gelen yolun ilk numarasını teşkil eder. Burada yekdiğerle müsafaha eden iki el ve bu ellerin altındaki dörder çizgili kral işaretleriyle ellerin üstündeki kral isimleri hiyerogliflerini görürüz. Bunlar ya bir muahedenin veyahud da bir ittifakın hatırasını canlandırmaktadır.

İkinci kısım: Boyu 2.10 metreyi bulan sağ eli asalı ve sol eli dakikçe bir heykeli canlandırmaktadır. Bu bir kral tipidir. Burada kralın yüzüne müvazi olan yerde birinci kısımda görülen kral isimleri hiyerogliflerini tekrar görürüz. Bununla da daha evvelden yapılan ittifakın muvaffakiyetle neticelenmediği manasını çıkarabiliriz.

Üçüncü kısım ise: Küçük mikyasda stivri

Bursada kadın yüzünden bir genç öldürüldü

Bursa (Hususi) — Dün şehrimizde bir gencin ölümüne neticelenen bir cinayet işlenmiştir. Hâdisenin tafsilâtı şudur:

Evvelki akşam Çonkaranın Yiğitali köyünden Mehmed, Esad, Hüseyin, Pehlivan Mustafa, Osman, Halil, diğer Halil buldukları bir kadını alarak Bursanın Demirkapı semtinde bir bahçeye götürerek eğlenmeğe başlamışlardır. Bu eğlence sırasında aynı köyden olup Bursada bulunan İbrahim oğlu Mustafa Karabı - yık da gelmiş, köylüleri tarafından hüsnükabul görerek meclise iştirak etmiş - tir. Bir aralık Mustafa kadınla beraber diğerlerinden uzaklaşmış, buna kızan Esad arkalarından yetişerek Mustafaya bir tokat vurmuş, Mustafa da yerden aldığı bir taşla Esadın kafasından yaralı - yarak kaçmıştır.

Ertesi gün Esadla Mustafa Tahtakale civarında karşılaşmışlar, iddiaya göre Esad Mustafanın üzerine atılarak döv - mek istemiş, gene Mustafa kaçmış, fakat Esad başka bir sokaktan Mustafayı ön - lemiştir. Aralarında ağız kavgası olmuş, bu sefer Mustafa bıçağını çekerek «so - kulma» demiş, bu vaziyet karşısında ka - ran Esad bir, iki adım çekilmiş ise de Mustafa arkasından ve sağ pazusundan Esadı yaralamıştır. Esad çok fazla kan zayı ettiğinden orada düşerek ölmüştür.

Mustafanın bugün Ağırcezaada cürmü - meshud kanununa tevfiikan muhakemesi yapılmış, iddia makâmı Türk ceza ka - nunununun 448 inci maddesine tevfiikan tecziyesini istemiştir.

Bursada bir çocuk babasını kazaen yaraladı

Bursa (Hususi) — Geçen gün Mudanya'da bir çocuğun babasını yaralaması neticelenen bir kaza olmuştur.

Mısırları domuzların ziyarından ko - rumak için tarlayı beklemekte olan 18 yaşlarında Süleyman adında bir genç tarlanın bir kısmından bir hişirtü işite - rek domuz geldiğini zannetmiş, hâmil olduğu silâhi çevirerek ateş etmiştir. Halbuki tarlaya giren Süleymanın ba - bas: Halil olduğundan tüfekten çıkan kurşunlar adamcağız bacağından yaralan - mıştır.

Halil hastaneye kaldırılmış, Süleyman da adliyyeye teslim edilmiştir.

Koylhisarda orman yangını

Sivas (Hususi) — Sivasbağlı Koylu - hisar ormanlarında dik'atsizlik yüzün - den bir yangın zuhur etmiş ise de alınan tedbirler neticesinde yangın ilerlemeden söndürülmüş, bu hususta adliye tahkika - ta el koymuştur.

Trakya meb'usları Malkarada

Malkara (Hususi) — Trakya meb'us - larından bir grup Trakya tetkik seya - hatleri münasebetile kasabamıza da gel - mişlerdir. Meb'uslarımız havanın yağışlı olmasına rağmen kalabalık bir halk kü - lesi tarafından karşılanmışlardır.

Resim halkla temas ederek dilekleri - ni dinleyen ve not alan meb'uslarımız

karşılıycılarıyla bir arada göstermekte - dir.

Muratlı (Hususi) — Meb'uslarımızdan Cernil Aybadın, Faik Kalkakıran, Fatma Memik, Hamdi Kuleli, Osman Şahinbaş, Rahmi Apak, Nazmi, Zühtü, Fuad Mu - ratlıya gelerek hükümet konağında halk - kın derdlerini dinlemişlerdir.

«Son Posta» nun zabıta romanı: 3

Nakleden: Hatice Hatib

Dehşet içinde

Doktor müthiş bir heyecan içerisinde:

— Onu boğmuşlar! diye bağırdı.

Bu manzarayı gördükten sonra kadının ölümü hakkında bir tereddüd duymamak lâ - zım geldiğini bildiği halde gene onun kalbi üstüne kulağını dayamaktan kendini men - demedi.

Tabii ki bu kalb artık atıyordu.

Bir ayna aradı. Aynayı kadının ağzına yaklaştırdı. Aynanın hafifçe de olsa buğ - lanmasını bekledi.

Hayır!...

Bu ümid de çabucak sönmüştü. Doktor:

— Ölmüş... Ölmüş.

Diye telâşlı telâşlı tekrarladı.

— Yapacak bir şey yok. Onu boğmuşlar...

Ümitsizliğinin çaresizliği içinde balkona doğru koştu. Fakat bu kapıyı açmağa bey - hude yere çabaladı. Yana doğru gitti ve pencereyi daha kolaylıkla açtı.

Disarıya eğildi ve imdad istemek için di - şarıya sarktı.

Fakat birdenbire geri çekildi. Pencereyi kapadı. Odanın içinde ağır adımlarla dola - mağa başladı.

Nihayet gemekten yorulmuş bir iskemle - nin üstüne yığılır gibi oturdu ve düşünmeğe başladı:

— Hayır ben bir cinayet keşfedemedim...

Ben imdad çağıraram. Ben böyle bir vazie - yet karşısında polise müraacaat edemem.

Cesedin yanına gitti. Onu yerden kaldırdı.

Bir iskemlenin üstüne oturdu:

— Kadının vücudu hâlâ ılık, onu bundan ancak yarım saat evvel boğmuşlar, ne yap - yım!... Ben bu cinayetten mes'ul değilim. Yalnız şu var ki!.. Evet şu var ki bu cesedi benden başka bir meydana çıkarmalı!

Ne yapacağını şimdiden biliyordu. Cesedi kucakladı. Onu yeniden dolabın içine koy - du. Dolabın kapısı aşağıdan yukarı doğru kapanıyordu.

Tablonun asıldığı çivi ile kapanıyordu. Herhalde katil bu kapıyı iyi kapamadan ve tabloyu iyi asmadan kaçmağa mecbur oldu - ğuna göre buradan gitmek için muhakkak büyük telâş göstermişti.

Herhalde gürültü yapıp ele geçmekten korkmuştu.

Fakat onu kim duyacaktı.

Ben mi?...

Evet şimdi sırın düğüm noktasını buldu - ğunu anlıyordu. Bu onu daha fazla korku - tuyordu.

Çünkü o takdirde katilin hâlâ apartman - ın içinde olması pek muhtemeldi. Sinirleri gecenin etrafı dinledi.

Hayır! Apartmanın içinde bir cıt bile yoktu. Buna rağmen doktor Marraud'un apartmanın için! aramağa cesareti yoktu. O bir kahraman değildi. Doktor Mar - raud korkuyordu.

Gene biraz evvel oturduğu odaya döndü. Küçük paltosunu giydi. Biraz evvel bulunduğu resmi almak için elini uzattı ve bu hareke - tile farkına varmadan üç dört resmi birden cebine indirdi.

Sonra yeniden salona döndü. Tabloyu ye - rine astı ve nefes nefese antreye koştu.

Yakasını kaldırdı. Portmantoya astığı şap - kasını başına geçirdi ve küçük valizini eline alarak kapıya yaklaştı.

Elektriği söndürdü. Sımdı kapının önünde idi. O zaman gayet hafif bir ayak sesi işitti. Olduğu yerde korkudan mihlanmış gibi durdu.

Büyük bir dehşet içinde:

«Katil!...»

Diye düşündü.

Ve artık tereddüd göstermeden kapıyı aç - tı ve arkasından gürültü ile kapanaçak gibi şiddetle çekerek merdivenlere atıldı.

Merdivenleri önce dörder dörder ind. fak - at ortasında biraz sükûnet buldu, zâfından ve korkaklığından utanmasına rağmen ger - ye dönmek için kendisinde cesaret bulamı - yordu.

«Kapıcıya her şeyi anlatacağım» diye ka - rar verdi.

Kapıyı arkasından kapadığındanberi ken - disini daha cesur hissediyordu. Hemen aşı - ğına inmedi. Gertye döndü, kulağını kapıya yaklaştırdı ve içerisini dinlemeğe başladı.

Apartmentında hâlâ en ufak bir pıtırı yok - tu. Fakat tam oradan çekileceği sırada bir - denbire kulağına ancak hissedilebilecek ka - dar hafif ayak sesleri gelmeğe başladı. Kalbi göğsünden fırlıyacakmış gibi vuruyordu. A - yak sesleri kapıya doğru yaklaşıyorlardı. A - yak sesleri kapının önüne geldi, durdu, son - ra ürkençe bir sessizlik oldu. Bu sessizlik ne kadar devam etti. Marraud bunu bilmiyor - du. Fakat bu intizar ona pek müthiş görün - dü. Kapının arkasındaki insan ne yapıyordu?

Birden bütün vücudu irkildi.

Kapının tokmağında hafif bir gıcırta a - nahtar deliğinde hafif bir madeni ses vardı. Marraud yere biraktığı küçük bavulunu tekrar kapı ve yeniden merdivenlerden aşı - ğına doğru son süratle koşmağa başladı. Bir merdiven indikten sonra kimsenin kendini takib etmediğini fark etmişti. Fakat buna rağmen büyük korkusunu yenecek kuvveti kendinde bulamıyordu. Kendi kendisine:

«Arkamda kimse yok, korkudan bana öyle geldi» diye temine çabalamadığı halde vü -

dünün ürperişlerini teskine muvaffak ola - mıyordu.

Merdiveni ininceye kadar gayri ihtiyar! şu fikre ulaşmıştı.. mümkün değil kapıcıya gör - düğü yerlerden bahsedemeyecekti.

«Ben bunu yapamam diyordu. Böyle bir hikâyenin içine karışmak istemem» diye kendini kendi gözünde temize çıkarmak istiy - yordu: «İnşallah kapıcı da beni bir daha ta - nımaz.»

Doktorun gözü önünde korkunç bir hayal belirdi, bu bir gıyotin resmi idi!

★

Doktor Marraud:

— Ben evde bir dakika daha otura - mam... Bu apartmanı niçin bu kadar ucuza veriyorlar şimdî anladım... Apartman fare dolu...

Diyordu. Kapıcı:

— Nasıl mösyö lö doktor, diye cevap verdi. Mümkün değil.

— Ben doktor değilim.

— Daha siz demin bana isminizin doktor Roinboud olduğunu söylememiş miydiniz?

— Hayır, ben size, kısaca Berrimond de - dim, ismin budur. Size başka bir şey söyle - yemem.

— Herhalde ben yanımdışım Mösyö Berri - mond... Fakat fare meselesine gelince bu hususta da siz aldanyorsunuz... Bu ev çok temiz bir evdir... Bir tek faresi yoktur.

— Siz ne isterseniz söyleyiniz. Benim si - nirlerim harbe bozulmuştur. Evet muha - rebede bulunduğum zaman asabım bozul - muştur. Ben burada kalamam.

Diye bağırdı ve arkasına bile bakmadı. Ka - pıcı odasından dışarı fırladı, kapıdan dışarı - ya koşarak çıktı, sokakta aynı sürati mu - hafaza etti ve hattâ artırdı.

(Arkası var)

Bir doktorun günlük notlarından

Veremde sirayet

Veremde sirayet bilhassa küçük çocuk - lar için son derece hâzî ehemmiyetlidir. Veremin bugün irsi olduğu kabul edil - miyor. Yalnız veremillerden gelen ç - okukların vereme çok müstaid bir bün - yede doğdukları, fakat doğumdan he - men sonra veremli muhitte mikropları yutarak süratle müteverrim oldukları kabul edilmektedir. Gerçi hâlâ bazı meşhur doktorlar veremin irsi olduğuna kanidirler ve büyüklerde verem hasta - lığının kolay kolay sirayet etmediğini göstererek mütemadiyen bu noktâ na - zarı müdafaa etmektedirler. Bunların noktâ nazarlarında da haklı olan ci - hetler çoktur. Hakikaten yaşı kemale gelmiş olup da şimdide kadar verem â - razı göstermeyenler de veremillerle sıkı hem de çok sıkı temas ettikleri halde hiç de vereme tutulmadıkları her gün görülen hâdiselerdendir. Bunun sebebi nedir? Bunlar hakikaten tetkik edilecek meselelerdir. Yalnız herkes şunda müt - tefiktir ki çocuklar için tehlike büyük - tür. Çocukları herhangi yaşta olursa ol - sun veremillerden hattâ annesi babası da olsa çok uzaklaşmamak lâzımdır. Tem - niz masum sünger gibi ciğerleri süratle verem mikrobuunu imtias ediyor, ve sonra günün birinde birdenbire bir beyin zarı veremi (menenjit) veyahud bez veremi (sıraca) veyahud akciğer veremi şeklin - de hastalık başlıyor. O zaman da artık vaziyet gayet ciddi ve müthiş bir hale gelmiştir. Dikkat etmek lâzımdır.

Cevab istiyen okuyucuların posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi tak - dirde istekleri mukabesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şun - lardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında: (Asaf), Eminönünde: (Yorgi), Aksarayda: (Pertev), Alemdar - da: (Eşref Neş'e), Bayazıda: (Haydar), Fatihde: (Emilyad), Bakırköyünde: (İstanbul), Eyübdde: (Arif Beşir).

Boğaziçi cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Kanzuk), Tepe - başında: (Kinyol), Taksimde: (Taksim), Tarlabaşında: (Nihad), Kurtuluşta: (Neçdet), Beşiktaşta: (Vidin).

Boğaziçi, Kadıköy, ve Adalardakiler:
Kadıköyünde: (Kadıköy), Üsküdarde: (Merkez), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Halk).

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki

— Hasan Bey bilmem dok - torların bu iddiası ne dere - ceye kadar doğru..

... Çok meyva yiyen in - sanlara dikkat edilir..

... İyi huylu oldukları gö - rülmüş..

Hasan Bey — Zannetmem. Şey manav dükkânlarından güler yüzle çıkan bir adam gördün mü?

İngiliz ve Fransızlar, Almanyanın sulh teklifine ateş püskürüyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

gazetesi, «bu münasebatın ne olacağını ancak hadısat karar altına alacaktır» demektedir ve «Stalinin maksadları açık olmaktan henüz çok uzaktır. Biz Sovyetlerle kavga çıkarmak istemeyiz. Yalnız Sovyetlerin bizimle kavga çıkarmak isteyip istemediklerini henüz tahakkuk etmemiştir. Şimdiki halde muhakkak olan bir şey varsa o da, yeni Rusyanın tamamıyla hissiz bir surette kendi komşuları olan Slavları, yani Çekleri, Slovaları ve Polonyalıları Alman esaretleri altına atıvermiş olması keyfiyettir» cümlelerini ilâve etmektedir.

Daily Express gazetesi, Times ile aynı fikirde olarak şu mütaleatı ileri sürmektedir: «Almanya ve Sovyet Rusya garb demokrasilerini ya derhal sulh hakkındaki tekliflerini kabul etmek veyahud harbi yalnız Almanyanın değil, aynı zamanda Rusyanın karıştı da idame ettirmek şıklarından birini intihaba mecbur etmek suretile matetmek hususunda müteferrikler. Açık söyleyelim, bizden istedikleri doğrudan doğruya teslimi silâh etmemizdir. Bundan sonra bizlere müteferrik ismini takacaklar ve Sovyet Rusyanın Almanyanın sevipli şeflerinin bütün dünyaya üzerine sulh kanadları gerek teşebbüsünde bulundukları inananlar olacak... Biz aleyhimize yapılacak böyle ithamı la kaydı ile karşılayacağız. Silâhlerimizi teslim etmek? Bundan bahsetmek için vakit biraz erkendir. Düşmanlarımız dikte ettikleri şartları kabul etmeğe biz zavet ediyoruz ve ondan sonra dünyada her şeyin yolunda gideceği iddiasında bulunuyorlar. Bizleri daha ordumuz hareketin gecmeden, daha kılıcımız kınından çıkarılmadan, hattâ bu kılıç daha bilmeden evvel tekliflerini kabul etmeğe davet ediyorlar. Vakıta müteferriklerin harb makinesini fabrikalarını istihşaklâti o makineye dayanılmaz bir kudret bahsetmeğe başladığı şu sırada, atıl bırakabiliz. Hitler şüphesiz çok kazanmış olacaktır.

Acaba tamamlı bizim lehimize eğilmekte olan terazi bize yalan mı söyleyecek? Hayır.. eğer terazi metin durur ve bu manevraların, bu tehditlerin pek açık surette anlatılmaları gibi Hitlerin çıkamaz bir yola girdiğini ve onun süreceği harbden mütihis surette korktuğunu düşünerek kendimize çizdiğimiz hedeften nihaf etmez isek, bu terazinin bizim lehimize eğilmekte yalan söylememiş olduğunun sulh delilne kavuşmuş oluruz. Şimdi mi sulh yapacağız? Daha harbe başlamadan rezilâne bir sulh mu aktececeğiz? Düşmanımızın nefes aldığı bir sırada serli bir sulhın altına imza mı koyacağız? Hayır, hayır... Çünkü böyle bir sulh ne Londrayı, ne Moskovayı, ne de Berlini teskin kudretine haiz olamaz.

Londra, 30 (A.A.) — Times gazetesinin eski direktörü Vicham Steed, büyük Rorthigby mecmuasında neşrettiği bir makalede İngiltere ve Fransanın realist insanlık prensiplerini namına ilân etmeleri icab eden harb hedeflerinin su olabileceğini söylüyor: Hitler taarruzunun semerelerini ne tanınacak, ne de kabul etmek. Harb parolası 1919 Alman hududlarına avdet olmalıdır. Yani Avusturya ve Çekoslovakyanın Münih anlaşmasından evvelki hududları dahilinde istiklâl ve mübakkatlarını tayin hakları iade ve bitibitâti Polonya da Danzig limanile birlikte tekrar teslim edilmelidir. Memei arazisi, kendi mübakkatlarını tayin hakkına malik olacaktır. Hitler bütün Nazi memurlarile birlikte ortadan kalkmalı ve Almanyanın demokratik temsil sistemi tesis edilmelidir.

Müteakiben Vicham Steed, Hitlerizmin düşmanı olan milletler arasında bir federasyon teşkilini deriş etmektedir ki bu federasyon silâhlarından tecrid edildikten sonra Alman milleti bu kabul edilecektir. Bundan başka, Milletler Cemiyeti ona merbut müesseseler milletler arasında bir vasıta olarak kullanılmak üzere tensik edilmelidir.

Fransız gazetelerinin tefsirleri
Paris, 30 (A.A.) — Havas Alman - Sovyet «sulh» taarruzu, şimdiki kadar hariciye nezaletleri yolu ile hiçbir resmi teşebbüsü intaç etmemiş ise de, Fransız ekâmı bu taarruzun mahiyetine itilâ kesbeylemiştir.

Bütün gazeteler, bu «sulh» taarruzu hakkında aynı kat'î hissi kullanmaktadır. Petit Journal gazetesinde, Pierrat şiddetli bir hissiyatla diyor ki:
«Çok sarîh surette mevzu bahis olan şey, bugün, bütün hür milletlerin hayat veya memnâni meselesidir. Medeniyet ve barbarlık arasında sulh mübadelesi yapıyor. Berlin ve Moskovanın oynadıkları kerih komedyaya verilecek cevab da bir tek kelimedir ve bu kelime, Watterlo muharebesi sonunda General Cambrone'nun kullandığındanberi tarihî bir kelime olmuştur.

Figaro gazetesinde, d'Ormesson diyor ki:
«Bugünkü şerh: sulhten bahsetmek, «Cynisme» in hududlarını aşmaktadır. Almanya, işlediği harb fillinin doğuracağı neyatiğin resmen müteaddid defa haberdar edilmiştir. Almanya, bunları dinlememiş, bu filli işlemiş, bu harbi istemmiştir. Şimdi cezasını çekecektir. Gerek diplomatik sahada, gerek ideolojî sahasında her şey hiyanet eden ve bütün sözlerini nakzeden adamlarla herhangi bir sulh imzasının ihtimali yoktur. Bu adamların imzalarını herhangi bir sahtekârın imzasından fazla bir kıymeti yoktur. Gene Figaroda, Paul Claudel diyor ki,
«Bugünkü medeniyet mücahadesinde, bütün medenî milletler, İngiltere, Polonya, Amerika birleşik devletleri ve bitaraf memleketler de ve hattâ muhasımlarımızda ne kadar

namuslu kimse varsa hepsi Fransanın yanındadır.

Alman gazetelerinin neşriyatı

Berlin 30 (A.A.) — D.N.B. Alman gazeteleri, başmakalelerini Alman - Rus anlaşmasına tahsis etmektedir.

Berliner Börsen Zeitung diyor ki:
28 Eylül tarihli anlaşmalarla Almanya ve Rusya, menfaat mütakalarını tahdid etmişlerdir. Moskova anlaşmaları, bundan başka, kat'î bir kuvvet unsuru «harb mi, sulh mu» sualini sormuştur. Karar, Londraya aittir. İngiltere, bu harbin mes'ulüdür. Ve bugün, Fransa ile beraber, bundan sonraki mes'uliyeti de üzerlerine almaktadırlar. Polonya, artık mevcut değildir. Harbin mevzuu ortadan kalkmıştır. Bir ay zarfında dünya siyasi vaziyeti, demokrasilerin aleyhine mütihis surette değişmiştir. Bu vaziyet-ten makul neticeler çıkarmak, Fransa ve İngiltereye aid bulunmaktadır. Eğer İngiltere ve Fransa, buna rağmen, harbi tercih ederlerse, Almanya ile Rusya arasında müşterek konsültasyonlar yapılabilecek ve Londra ve Paris şüphe etmesinler ki bu harbi karşılama için bütün müşküller ve imkânlar da mevcuttur. Biz, Londra ve Parisin «sulh mü, harb mi» sualine verecekleri cevabı sü-kûnetle bekliyoruz. Tehlikeler, İngiltere ve Fransa tarafındadır.

Völkischer Beobachter, diyor ki:
Avrupa, bugün yeni bir şekil almıştır. Gerek arazi, gerek nüfus itibarile en zengin iki büyük devlet, dostluk halinde yaşamayı kararlaştırmışlar ve bu dostluğu her sahada çok sıkı bir iş birliğile meydana getirmişlerdir. Hiçbir üçüncü bir Avrupa milleti bunu bilmemezlik edemez. Avrupa haricindeki dünya da bunu nazarı dikkate almağa mecbur dur.

Frankfurter Zeitung, diyor ki:
Alman - Rus iş birliği, harbin niha-yetlendirilmesi keyfiyeti üzerinde toplanmıştır. Almanyanın bu husustaki tek lifleri çok sarîhtir. Almanya, garb devletlerinden hiçbir şey istemiyor. Almanyanın garbde hiçbir harb hedefi yoktur. Almanya, Sovyetler Birliği ile anlaşma halinde, yalnız bir tek prensip üzerinde ısrar ediyor. Bu prensip de, İngiltere ve Fransanın, Almanyanın ve Sovyetler Birliğine aid sahalarda Alman - Sovyet müşterek menfaatlerine hürmet etmeleridir. Umumi sulh için başka hiçbir engel yoktur. Bu hususta bir karar vermek, İngiltere ve Fransa aid bulunuyor.

Sovyet gazetelerinin mütaleaları

Moskova 30 (A.A.) — D.N.B. Gazeteler, başmakalelerini Alman - Sovyet anlaşmasına tahsis etmektedir.

Pravda gazetesi, iki memleket arasında dostane komşuluk münasebetlerinin teessüs etmesinin iki memleket menfaatine uygun olduğunu ve bunun aynı zamanda bütün diğer Avrupa milletleri için de menfaatli bulunduğunu tebarüz ettirmekte ve yalnız harbi tahrik etmek isteyenler alarm vaziyetinin ve karşı-lıklı emniyetsizlik vaziyetinin devamını arzu etmektedir, demektedir.

İzvestia gazetesine göre, aktedilen anlaşma uzun bir sulh devresinin sağlama esasını teşkil etmektedir. Almanya ve Sovyetler Birliği Avrupa da nizam ve emniyetin idamesine bakmayı kendilerine vazife bilmektedirler.

İzvestia, yazısını şöyle bitiriyor:
Eğer iki memleketin yaptığı sulh hitabî cevabı kalırsa, harbin devamından doğacak bütün mes'uliyeti İngiltere ve Fransa taşıyacaktır.

Müteferriklik:

Kaptan ve Makinistler Cemiyetinden

250 aza istifa etti
Dün yapılmış mukarrar olan Kaptan ve Makinistler Cemiyeti umumî heyeti toplantısı, toplantıya müsaade edilmediğinden yapılamamıştır.

Münakalât Vekâleti, memurların hiçbir cemiyete alakadar olmaması ve binaenaleyh halen herhangi bir cemiyete mensub olan memur varsa derhal istifa etmesini emretmiş olduğundan, Denizyolları memurlarından cemiyete dahil olan 250 kişi Kaptan ve Makinistler Cemiyetinden istifa etmişlerdir. Bu 250 kişi arasında cemiyetin idare heyetinin tamamı da bulunmaktadır.

Cemiyet idare heyeti, dün heyeti umumiye huzurunda ibra edilmeğe üzere toplanmayı çok arzu etmiş ise de, bu mümkün olamamıştır.

Bununla beraber bu memurlar cemiyetten ayrıldıktan sonra geriye kalan 70 kadar aza cemiyeti devam ettirmeğe karar vermişlerdir.

Yeni çeşni ile ekmeek nümuneleri hazırlandı

Belediye İktisad İşleri Müdürlüğü tarafından hazırlanan yeni ekmeek çeşnisinden nümuneler dün Belediyeğe gelmiştir. Bunlar Vali tarafından tektik edildikten sonra, tah-lilleri için kimyahaneye gönderilecektir.

SPOR

Lig maçları bugün başlıyor

Galatasaray ile Fenerbahçe Kadıköyünde karşılaşıyor

İstanbul lig maçları bugün dört sahada birden başlamış olacaktır. Memleket sporunda be'li başlı bir hissesi ve rolü olan İstanbul lig maçları bu sene yalnız birinci ve ikinci lig A takımları arasında yapılmaktadır.

Saha noksanlığı ve talebelerin küflerden ayrılmış olması B ve genç takımların maçlarını ortadan kaldırmıştır. Yarın futbolcularını yetiştirecek olan genç ve yardımcı takımların otomatikman ortadan kalkması ciddi üzerinde üzüntü duyulacak bir meseledir.

Futbol federasyonunun bu esaslı nokta üzerinde ne düşünmekte olduğunu öğrenmek-liğimize ciddi ihtiyacımız vardır.

Galatasaray - Fenerbahçe maçı

Lig maçları birinci haftasının en mühim-i hiç şüphe yok ki Galatasarayla, Fenerbahçe arasındaki oyun olacaktır. Henüz takımların hakiki kuvvet ve ölçüsünü anlamadan şampiyonada rol oynuyacak iki büyük takımın ilk ağızda karşı karşıya kalması önemli bir talihisizliktir.

Hele bir hafta evvel garib bir tesadüf karşılığın olan iki takımdan birinin oldukça ağır bir mağlubiyete uğraması henüz asabları yerine gelmeyen oyuncularını bugünkü maçta oldukça müşkül vaziyette bırakacaktır.

Galatasarayın yüksek maneviyatına, Fenerbahçenin bozuk olması icab eden morale rağmen bugünkü maçın ehemmiyetini takdir etmek güç değildir.

Sekiz gün evvel 4-0 mağlûb olan Fenerbahçenin ne olursa olsun, Galatasaray için her zaman olduğu kadar tehlikeli bir rakib olduğu unutulmamalıdır.

Diğer sahalarda nazarı dikkate çekecek tek maç, Vefa - Beykoz oyunudur. Bütün yaz mevsimî yaptığı birçok hususî oyunlarla lig mevsimine pek hızlı başlayan Beykozun Vefa ile yapacağı maçta hayli çetin sayılacak bir oyun çıkaracağı tahmin edilebilir.

Karagömrük - Galatagençler maçı

Karagömrük - Galatagençler arasındaki lig maçı sıfır sıfır berabere sona ermiştir.

Hergün: İngilterenin kararı

(Baştarafı 2 nci sayfada)

nen hâdiseleri telif etmenin usullerini iyi bilir. Bunun için, İngilterenin asillerle uzlaşma, icabında Lehistan'a verdiği yardım ah-dine de muhalif olmuştur.

İngiltere ne ölmüştür, ne de ölmeye kolay kâbul eder. Son senelerde İngiltere hesablarında çok yanlışlıklar yapıtı; bu defaki hesablarında - son hesablarında - yanlışlı yapmamaya çok dikkat edecektir. Eğer harbe karar verirse, onu bütün kuvvetlerle - ve başa çıkarmak ümidile - yapacaktır. Sulhe karar verirse, bu takdirde mücahedeyle başka noktadan devam karar vermiş olacaktır. İngiltere, böyle bir memleketdir.

Muhittin Biçgen

Ticaret işleri:

Harice fındık ve yumurta gönderildi
Son günlerde harice ehemmiyetli miktarda fındık ihracına başlanmasından önce fındık piyasası biraz düzelmiştir.

Dün İsveç, Amerika ve Mısır mühim miktarda fındık ihracatı yapmıştır.

İtalya da bir miktar yumurta gönderilmiş ise de, piyasada fazla stok bulunduğundan fiyatlardaki düşüş-ük devam etmektedir.

65 yaşında bir ihtiyar otomobil kazasında öldü

Soför Hülûsinin idaresindeki 2065 numaralı taksî otomobili, dün Üsküdar'da Hâkimiyetmillsiye caddesinden geçerken, Nuhkuyusunda oturan Hüseyin isminde 65 yaşında bir adama çarparak, muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır.

Cankurularınla Nümurü hastanesine kaldırılan Hüseyin, biraz sonra ölmüş, kazanın müsebbibi soför yakalanarak, vak'a etrafında tahkikata başlanmıştır.

TIYATROLAR

ŞEHİR TIYATROSU

Tepebaşı dram kısmı
Gündüz saat 15,30 da
Akşam saat 20,30 da

Romeo - JÜLYET

İstiklâl caddesi komedi kısmında
Gündüz saat 15,30 da
Akşam saat 20,30 da

İKİ KERE İKİ

Rasid Rıza ve Sadi Tek tiyatrosu
Üsküdar Hale sinemasında

SAÇLARINDAN UTAN

"Son Posta,"nın Hikâyesi Yevgeni ve Tatyana

Çeviren : H. Alaz

Kızın ismi Tatyana, oğlanın ismi de Yevgeni idi.

Yevgeni ile Tatyana, benim oturduğum apartmanın aynı katında oturmakta idiler. Onların da benim de odaları-mızın önünde birer balkon vardı. Delikanlının odası sağdaki balkona, kızın odası soldaki balkona, benim odam ise ortadaki balkona açılmakta idi.

Bazen sabahları, işime gitmeden önce, kızla delikanlı kendi balkonlarına çıkar ve karşılıklı çene çalarlardı. Ben ise; kayıdsız bir eda ile; iki balkon arasındaki kendi balkonumda durur; göya hiç bir şey görmüyor; hiç bir şey işitmiyor, bütün bu olan biten işler beni hiç alakadar etmiyormuş gibi bir vaziyet takınırdım.

Son zamanlarda kızla delikanlının neler konuşmakta olduklarını size anlatacağ olursam, bu hareketimin çirkin te-lâkktî edilmeyeceğini umuyorum.

★

— Bonjur, Tatyana!
— Bonjur; Yevgeni!

Tanya, bu akşam Orel'e gitmek niyetindeyim; nasıl, sen de benimle gelirmisin?

— Peki, Orel'de ne var, Jenya?

— Görmediğin birçok yeni şeyler göreceksin!

— Ya bilet meselesi?!

— Ben daha dünden biletleri tedarik ettim. Savelov garında aldım. Nasıl, gidiyor muyuz?

— Olur, gidelim.

Doğrusunu isterseniz ben bu konuşmadan hiç bir şey anlamamışım. Öyle ya, canım Tatyana ne diye ta Orel şehrine kadar Yevgeni ile gitmek mecburiyetinde olunsun? Sonra ne zamandanberi Orel'e aid biletler Savelov garında satılmaya başlandı? Fakat ben kayıdsız bir eda ile, iki balkon arasındaki kendi balkonumda duruyor, göya hiçbir şey görmüyor, hiçbir şey işitmiyor, bütün bu olan biten şeyler beni hiç alakadar etmiyormuş gibi bir vaziyet takınıyordum.

Aradan birkaç gün geçti. Gene bir sabah balkona çıktığım zaman onları kendi balkonlarında gördüm. Demek ki Orel seyahatinden dönmüşlerdi. Gene karşılıklı çene yarışıyorlardı.

— Jenya, Ukraynaya gidelim mi?

— Maalmemnunıye. Ne zamandanberi ben de Ukrayna pamukları görmek istiyordum.

İştiniz mi? Kızda, hikmeti hüda her nedense, Ukrayna pamuklarına karşı bir alâka uyanırmış.. hani onları görmese, zahat uyku bile uyuyamayacak.. fakat bana ne? Ben kayıdsız bir eda ile, kızla oğlanın balkonu arasındaki kendi balkonumda duruyor, göya hiç bir şey görmüyor, hiç bir şey işitmiyor; bütün bu olan biten şeyler beni hiç alakadar etmiyormuş gibi bir vaziyet takınıyordum.

Ben bu sıralarda sayfiyeye gitmişim. Takriben bir hafta kadar sonra döndüğüm zaman çifte kumraları evde buldum. Demek ki aşklar Ukraynanın pamuk tarlalarından çabuk dönmüşlerdi. Onlarla karşılaşmam gene balkonda oldu. Karşıdan karşıya birbirile çene yarışıyorlardı. Bu defaki seyahat teklifini Tatyana yaptı. Anlaşılan Yevgeni ile gezintiler kızın pek hoşuna gitmişti:

— Jenya, Gürcüstan hakkındaki ka-naatlerin ne? Orasını nasıl buluyorsun?

— Orasının harikulâde güzel olduğunu söylüyorlar: Limonluklar, çay plantasyonları, çiçek açmış patatesler, velhasıl daha neler de neler?

— Gidelim mi?

— Gidelim.

Anlaşıyor ki pamuk Tatyanaya kâfi gelmiyordu; o şimdiki portakal bahçelerine, patateslere hasret çekiyordu.

— Ya bilet meselesini ne yaptın?

— Biletler için hiç üzülm. Dün «Ermitaj»dan biletleri tedarik ettim.

Aziz okuyucularım; kafamı kesseniz bu muammayı halletmeye imkân yok. Halledemediğim noktalar bir değil ki, birçok: Evvelâ: Onlar bu muazzam se-yahatleri nasıl olur da böyle kolayca başarıyorlar? Farzedelim ki, her ikisinin ne mezuniyetleri var; fakat böyle muazzam seyahatler için gereken parayı nereden buluyorlar? Sanıyen: «Ermi-taj»la Gürcüstan arasında nasıl bir münasebet var? Gürcüstan seyahatine aid biletler ne diye «Ermitaj» da satılsın?

Bu işin içinde acayip bir sır var. Herhalde bunu öğrenmek gerek.

Yaşasın! Gürcüstan seyahati her nedense suya düştü... Bu serserilere böylesi lazım. Baksanzıca, onlar burada.. işte, küçük çocuklar gibi ikisi de balkonda; gene karşılıklı çene yarışıyorlar:

— Tanya, dün sen herhalde adamakıllı yoruldu?

— Hem öyle bir yolculuk ki... Maama-fih ben kendi hesabıma çok memnunum. Evet, tahmin ettiğim gibi. Bilet bula-cağız diye enaylerin adamakıllı camı çık-mış, fakat görülmüyor ki bulamamışlar.. Gürcüstanı sayıklarken, bu sabah gözle-rini açtıkları zaman kendilerine gene Plüşiçhadaki evin balkonunda bulmuş-lar.. peki; fakat burada gene anlyama-

dığım bir nokta var: Buna rağmen kız «kendi hesabına» neden «memnun» oluyormuş? Ben bunları aklımdan geçirirken, gene delikanlının sesi duyuldu:

— Tanya, sana çok enteresan bir seyahat teklif ediyorum.

Şu Yevgeni de ne yerinde durmaz bir delikanlı imiş!

— Nereye?

— Özbekistana. Oradan da Sibiryaya. Ben bilet meselesini şimdiden hallettim. Özbekistana gidince mutlaka çayhaneye uğryalım. Yeşil çay, Kok-Çay içeriz.

Herif kıza amma da kafesliyord! Ortada bir de Kok-Çay diye bir şey çıkardı.

— Olur Jenya, gideriz.

Meğer kız dünden hazırmış. Sibiryaya falan ona vız geliyor. Bilmem ki bu kız da şu Jenyanın nesini beğeniyor? Ber kayıdsız bir eda ile, kızla oğlanın bal-konu arasındaki kendi balkonumda du-ruyor, göya hiç bir şey işitmiyor, hiç bir şey görmüyor bütün bu olan biten şeyler beni hiç alakadar etmiyormuş gibi bir vaziyet takınıyordum.

Fakat Allah Allah! Doğrusunu isterseniz ben bu işten hiç bir şey anlamıyorum. Bir gün sonra onları tekrar kendi balkonlarında görmüyeyim mi? Acaba Özbekistana niçin gitmişlerdi?

— Bonjur Tanya!. Bugün gidelim mi?

— Muhakkak gidelim.

— Nereye?

— Nereye istersen. Her taraf enteresan. İstersen önceden Mogolistan'a, oradan da Kazakistana, en sonunda da Belorusyaya gideriz. Bütün bunlardan başka Omsk bahçelerini ve Murman domateslerini de görmek istiyorum.

Sevgili okuyucularım; kızla oğlan biraz daha konuşuktan sonra nihayet muammayı çözmeye muvaffak olabildim. Meğer kıza delikanlı hiç Moskovadan ayrılmaksızın bu seyahatleri yapıyor-larmış.. Yevgeni, Savelov garından ve «Ermitaj»dan ziraat sergisi için bilet sa-tın alıyorlar, onlar da bu biletlerle, ser-ginin memleketin muhtelif kısımlarını temsil eden pavyonlarını geziyorlarmış.

Bu arada gene Tatyananın sesi du-yuldu:

— Peki Jenya, gidelim.. bütün dediğin yerlere gidelim...

Kız bunları söyledikten sonra öyle neşeli bir kahkaha attı ki, üzerinde durmakta olan balkonun titrediğini, sarıldığını hissettim. Maamafih kayıdsız bir eda ile, ortad duruyor, ve hiç bir şey görmüyor, hiç bir şey işitmiyor, bütün bu olan biten şeyler beni hiç alakadar etmiyormuş gibi bir vaziyet takınıyor-dum.

Bu dakikada ben de kendi kendime şu kararı verdim: Millet suraya buraya seyahat ederken, ben enayi gibi ne duruyordum. Mademki beleşten ve çabucak böyle kocaman seyahatler yapacak im-kân varmış; ben de paçaları sıvamalı idim. Derhal Gürcüstan'a, Vilâdivostoka, Mogolistan'a, Kazakistana, Poltavyaya doğru bir sefer için hazırlık görmeye başladım.

Acaba ziraat sergisine giden harbi otobüstü?

Kongreye davet
C. H. P. Fatih Sarıgül semt ocakları: 5/10/939 Perşembe günü saat 20,30 da Fatih Sofular caddesinde ocak binasında yapılacak kongreye bütün ocak azalarının iştiraki ilü-zumdu bildirilir.

Son Posta
Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Seneye Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telegraf : Son Posta
Telefon : 20203

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

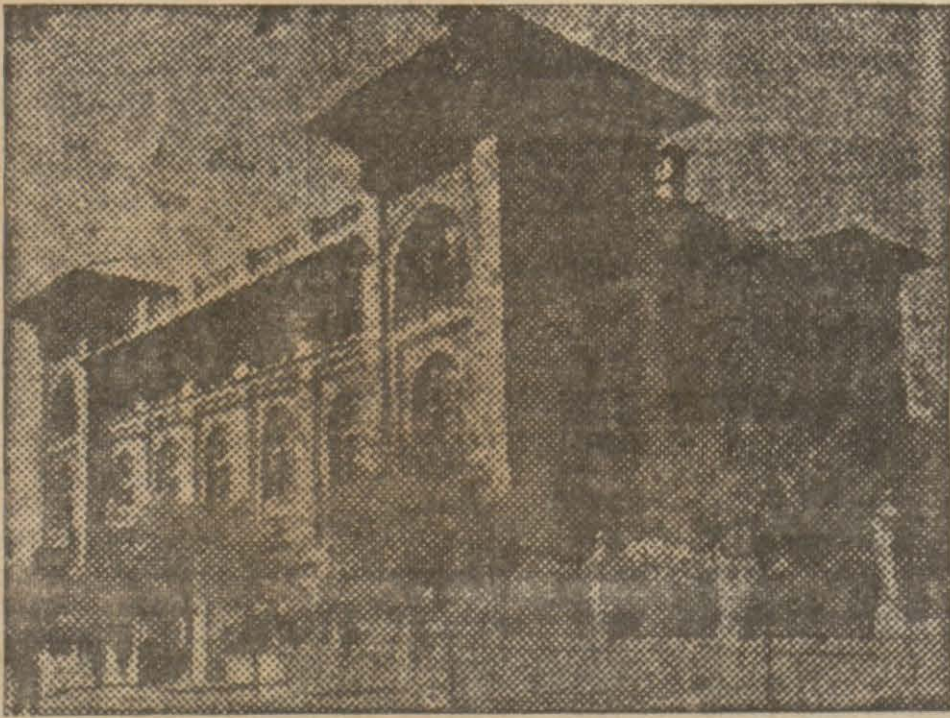
T. C. ZIRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRIKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İstanbul Belediyesi İlanları

Hastanelere alınacak kaput bezi, kefenlik bez ve bulaçık bezi kapalı zarf eksiltmesi-ne konulmuştur. İhale 12/10/939 Perşembe günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Muhammen bedeli 6959 lira 83 kuruş ve ilk teminat 522 liradır. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü Kaleminde görülebilir. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektubları ile 2490 numaralı kanuna göre hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü saat 14 de kadar Daimi Encüme vermeleri. (7765)

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilanları

Muhammen bedeli 6000 lira olan 1000 adet tahta el abarası 13/10/1939 Cuma günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahlindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 450 liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14) on dörde kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ald şartnameler komisyonundan parasız olarak dağıtılmaktadır. (7732)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonundan:

1 - Ford kamyonetleri için satın alınacak 62 kalem yedek parçanın 16/10/939 Pazartesi günü saat 10 da açık eksiltmesi yapılacaktır.
2 - Tasarlanmış tutarı 1920 lira ve ilk teminatı da 144 liradır. Parça listesi komisyonca görülebilir.
3 - İsteklilerin kanunî vesikaları ve ilk teminat makbuzları ile Galata Rihtim caddesi Veli Alemdar han ikinci kattaki komisyona gelmeleri.

Elmiceherlerimizi
kiralık
kasalarımızda
muhafaza ediniz

HOLANTSE BANK ÜNİ N.V.

Doktor. I. Zati Ögel
Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Düçce Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Davacı Düçcenin Aziziye köyünden İshak oğlu Musa Özbek tarafından müddeaaaleyh Aziziye Mergil köyünden İzzet oğlu Hüseyin aleyhine açtığı yüz liralık alacak davasının cari muhakemesinde 22/9/939 tarihli celse için müddeaaaleyhe ilânen davetiye tebliğ edildiği halde mahkemeye gelmemiş ve bir vekil de göndermemiş olduğundan muhakemenin gıyabında yapılmasına ve şahid dinleneceğinden bahsile gıyap kararının ilânen tebliğine karar verilmiş ve muhakeme 27/10/939 günü saat 14 de bırakılmış olduğundan gıyap kararı tebliğine kalmı olmak üzere ilânen tebliğ olunur. (523)

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
İç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHIPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Gayrimenkul Satış İlanı İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Ölü Elenkonun sağlığında 7078 hesap No. sile Sandığımızdan aldığı (4500) lira karşılığında birinci derecede ipotek edip vâdesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılmış takib üzerine 3202 No. lu kanunun 46 nci maddesinin matufu 40 nci maddesine göre satılması icab eden Galatada Bereketzade mahallesinin Zürefa sokağında es 35, 37, 39 yeni 35, 37 No. lu kâğır evin tamamı (evvelce iki ev iken hâlen birisi yıkılmış bir ev kalmıştır) bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur.

Satış tapu sicli kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen (157) lira peşkesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icarəsi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borçluya aiddir Arttırma şartnamesi 6/10/39 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere Sandık Hukuk İşleri Servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicli kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 17/11/39 tarihine müsadif Cuma günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin terçihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyeti ile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartıyla 2/12/39 tarihine müsadif Cuma günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırma yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmaları alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbetleri beraber dairemize bildirmeleri lazımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olanlar satış bedelinin paylaşmasından harîf kabul edilir. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 38/261 dosya numaralı Sandığımız Hukuk İşleri Servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı: Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere, muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin yüzde kırkını tevâviz etmek üzere ilânen bedelinin yarısına kadar borç vermek suretiyle kolaylık göstermektedir. (7925)

KANZUK

Yeni - DERİ
MERHEMİ

Alelûmum cild hastalıklarında tavsiye edilen en mükemmel merhemdir. Soğuk ve sıcaktan mütevellid cild çatlamalarında, eğzema ve ustura yaralarında muannid ve kapanmayan yaralarda faidelidir. Yeni-deri merhemi her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

T. İŞ. BANKASI

1939 Küçük Cari Hesablar İkramiye Plânı

32.000 Lira Mükâfat

Kura keşide tarihleri: 1 Şubat, 1 Mayıs,
26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkiciteşrin

İKRAMİYELER

1 Adet 2000 liralık	—	2,000 Lira
5 " 1000 "	—	5,000 "
8 " 500 "	—	4,000 "
16 " 250 "	—	4,000 "
60 " 100 "	—	6,000 "
95 " 50 "	—	4,750 "
250 " 25 "	—	6,250 "
435		32,000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talhinizi de denemiş olursunuz.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

MUDANYA HATTI KIŞ TARİFESİ

İstanbuldan 3 Birinciteşrin 939 Salı sabahı kalkacak postadan itibaren Mudanya hattında kiş tarifesi tatbikine başlanacaktır. Kiş tarifesine nazaran postalar İstanbuldan Pazar, Pazartesi ve Salı günleri saat 9.50 de Çarşamba, Perşembe ve Cuma günleri saat 15.00 de ve Cumartesi günleri saat 13.30 da kalkacaklardır. Bu suretle Çarşamba, Perşembe ve Cuma günleri öğle üzeri Mudanyadan geleceklerin aynı gün saat 15.00 de Mudanyaya dönmeleri temin edilmiştir. (7924)

İstanbul Defterdarlığından:

Muhammen bedeli

İlra

650

Eyüde Topçular mahallesinin Rami kırsal caddesinde kâin eski 51 yeni 69 sayılı mağazanın mülkiyeti.

Yukarıda mevki ve numarası yazılı gayrimenkul hisasında yazılı muhammen bedeli üzerinden 2/11/939 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 de kadar bir ay içinde pazarlık satışa konulmuştur. Satış bedeli nakden ve peşinendir. Satış bedeline mübaddil ikinci tertib tasfiye vesikası kabul olunur. Taliplerin % 7,5 pay akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırıp bu müddet zarfında haftanın Pazartesi ve Perşembe günleri saat 14 de kadar Defterdarlık Millî Emlâk Müdürlüğündeki Komisyona müracaatları. (7919)